

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi UMUDUN KADINLARI DERGİ KÜNYESİ

Sayfanın sol üst köşesinde üst bilgi olarak derginin logosu yer alıyor. İki bulut arasından doğan güneş görüntüsü. Bulutlar mavi, güneş sarı. Görüntünün üstünde yarım ay şeklinde dizilmiş umudun kadınları yazısı. Altında düz biçimde dizilmiş “yazılı, sesli aylık dergi” yazısı. Yazılar mor.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Aylık Dergi

Yıl 1, Sayı 2, Mart 2022

Yayın Kurulu Üyeleri: Aynur YURTSEVEN, Ece OKŞAR, Emine KAMÇI, Emine ORTAKAYA, Selvet BAYRAKTAR TOKAT, Sultan ÇAMUR KARATAŞ, Şule SEPİN İÇLİ.

Seslendirenler: Ece OKŞAR, Zeynep KILIÇ.

İletişim

Web sitesi: www.umudunkadinlari.com

E-posta: umudunkadinlari@gmail.com

You tube Kanalı: [umudun Kadınları](https://www.youtube.com/channel/UCemhgfNg5mivFwRrJPO9FZQ)

<https://www.youtube.com/channel/UCemhgfNg5mivFwRrJPO9FZQ>

Twitter: [Umudun Kadınları Dergi@KadUmudun](https://twitter.com/KadUmudun)

<https://twitter.com/KadUmudun>

Facebook: [Umudun Kadınları Dergi](https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal)

[https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-](https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal)

[107662891830597/?ref=page_internal](https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal)

WhatsApp: [Şule SEPİN İÇLİ: 05323604831](https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal)

[Sultan ÇAMUR KARATAŞ: 05065140294](https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal)

UMUDUN KADINLARINDA BU AY

YAZAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

Soğuk yüzünü gösterip bizi üşüten, sıcak yüzüyle içimizi ısıtan baharın habercisi mart ayından merhaba herkese. Bu sayımızın içeriği epey zengin. İçimize umut eken yazılarımızla sizlerle birlikteyiz. Sizleri çok bekletmeden başlayalım mı?

Tüm dünyada 8 Mart, kadınların önemli bir mücadele günü. Bu nedenle yazılarımız 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ağırlıklı. Kurtlar Sofrası köşemizde, Emine Ortakaya 8 Mart’ın iki farklı anlamına değiniyor, “İki 8 Mart” yazısında.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Adını duyduğumuz Clara Zetkin'i biraz daha yakından tanımak isteyenler, 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olarak anılmasını sağlayan bu mücadeleci kadının yaşamına vakıf olmak için, Tarihin Kadın Yüzleri köşesini ziyaret edebilir. Turhan İçli "Kadının Sesi Var-Yaşasın 8 Mart" diyor.

Biz kadınlar için böylesi anlamlı 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında bakalım kadınlar neler üretmişler? Bu sanat haberlerini bizim için Selvet Bayraktar Tokat derledi. O halde "Sanatın Kadın Sesleri Mart" köşesine gidelim.

Şimdi de bir kadın mücadelesi kazanım öyküsünü okumaya var mısınız? Bu da 8 Mart anısına olsun. Şule Sepin İçli, "Türkiye Körler Federasyonunda Kadının Adı" yazısında anlatıyor görmeyen kadınların adlarını Federasyona nasıl yazdırdıklarını.

Tüm canlılar ölümlüdür. Fakat ölümden ölüme fark var. Yaşlanarak bu dünyadan gitmekle, işkencede cinsel tacize ve tecavüze uğrayarak gitmek aynı mı? Emine Ortakaya "Sen Gittin Ya" yazısında bakın nasıl anlatmış Garibe Gezer'i.

Dişiyile, tırnağıyla mücadele verip gelinlik atölyesi açan bir kadının öyküsüne kulak verelim hep birlikte. Emine Kamçı arayıp bulmuş ve Rol Modellerimiz köşesine konuk etmiş Emine Koman'ı.

Dergimizin adından ilham alıp ilk kez bize yazan bir arkadaşımız var. Zeynep Gürbüz, ilk yazı deneyimini paylaşıyor bizimle, hem de Deneyimlediklerim köşesinde. "Yumurtanın Sarısını Akından Nasıl Ayırıyoruz?" sorusunun yanıtını veriyor merak edenler için.

Her ne kadar aynı dünyada yaşasak da, bir mesleğimiz olsa da bazı insanlar sanıyorlar ki engellilerin dünyası farklı. Aynur Yurtseven okurlarına adeta bir ders veriyor kendi yaşamından kesitler sunduğu, "İçinizden Biriym İşte" yazısında.

Öyle insanlar girmiştir ki hayatımıza, çok yönlülükleriyle, insanlıklarıyla ve yaklaşımlarıyla derin izler bırakmıştır içimizde. Bu dünyadan bir mücadele sonucu gitmişse bu insanlardan biri, onun gidişi yaralar bizi ve fiziksel olarak aramızdan ayrıldığına inanırız. Sözlerin yetmediği bir yerden başlayalım Selvet Bayraktar Tokat'ın, "Hakkı Ödenmeyecek Bir Avukat Ebru Timtik" yazısını okumaya.

İyi olmak, iyileşmek, hemen hepimizin dilekleri arasındadır. Emine Kamçı iyileşmek-iyileştirmek kavramlarını irdeliyor, "İyileşmek-İyileştirmek" yazısında.

Adalet, hukuk, yasalar olmasa, nasıl arayabiliriz haklarımızı? Avukat Şadan Tutumlu, Hak mı, Hukuk mu, Lütuf mu köşesinde kadınların haklarını aramaları için bir giriş yapıyor, "Kadının İnsan Hakkı" yazısıyla.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Geçen sayımızda bir annenin yurt dışında eğitim alabilmek için nasıl mücadele ettiğini anlatan söyleşinin 1. Bölümünü yayımlamıştık. Devamı ve son bölümü bu sayımızda. Biz yine de bir hatırlatma yapalım. Eylem Yurtsever, Arı Kovanı köşesinde Ayten Gözipek'i ağırlıyor.

Çoğunluğunu mücadele ve başarı haberlerinin oluşturduğu, kadınlarla ilgili haberleri bizler için Selvet Bayraktar Tokat Derledi. Bakalım Kadının Güncesi Mart ayında neler var?

Sıra geldi öykü ve şiir dinlemeye. Selvi Boylum Al Yazmalım köşesinde, Emine Kamçı çok etkileyici bir öyküsünü paylaşmış bizimle. Konusunu öyküden izleyelim. Öykünün adı “Bir Kundak Bebek”

Aklı yeteli, eli kalem tutalı şiir yazar Gülderen Yetim, ne güzel anlatmış kadınları, “Kadınlar Gününe” şiirinde.

Umut Şarkıları köşesinden, Ychorus Kadınları Grubunun söylediği “Kadınız Her Yerdeyiz” 8 Mart Dünya Kadınlar Günü için yazılmış şarkıyla veda edelim, tabi bir sonraki sayımızda görüşünceye kadar.

KURTLAR SOFRASI

İKİ 8 MART

YAZAN: Emine ORTAKAYA

e_mine_ortakaya@hotmail.com

Farkındayım, bu gecikmiş bir yazı çünkü 8 Mart'ı geride bıraktık fakat geride kalan yalnızca 2022'nin 8 Mart'ı... Ömrü olana daha çok 8 Mart var. O yüzden 8 Mart biz kadınlar için hangi ayda olursak olalım, hatırlanmaya ve tartışmaya değer bir konu.

“İki 8 Mart” başlığı dikkatinizi çekmiştir. Bu ne demek oluyor? Birazdan daha da açacağım ancak demek istediğim kısaca şu: Dünyayı bilemem ama Türkiye’de iki 8 Mart yaşıyor. Birincisi tüketim furiasının ve eğlencenin hakim olduğu 8 Mart, ikincisi ise, hak ve onur mücadelesinin günü olan 8 Mart. Biz kadınlar bu iki 8 Mart’tan birini seçmek zorundayız. Hangi 8 Mart’ın gerçek olduğuna karar vermek için önce günün tarihçesine çok kısa da olsa bir göz atalım.

8 Mart’ın tarihçesi 19. Yüzyılın ortalarına kadar uzanır. ABD’nin New York kentinde başlayan tekstil işçisi kadınların grevi, polis saldırısı yüzünden 8 Mart günü çıkan yangında büyük bir faciayla sonuçlanır. Çok sayıda kadın ölür. 1910 yılında Danimarka’nın başkenti

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Kopenhag'da toplanan Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda her yıl bir "Kadınlar Günü" düzenlenmesi kararına varılır. On yıl kadar sonra Moskova'da düzenlenen bir başka konferansta "Emekçi Kadınlar Günü" adı benimsenir. 1910 konferansında bugün için belli bir tarih verilme de, süreç içinde 8 Mart tarihi üzerinde karar kılınır. 1930'lu yıllara gelindiğinde, "Dünya Kadınlar Günü" adı benimsenir.

Yazımızın konusu bu değil ama şu bir türlü üstesinden gelemediğimiz "Dünya Kadınlar Günü" mü, "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" mü tartışmasına değinmeden geçemeyeceğim. Erkek egemen toplum bütün kadınların sorunudur. O yüzden 8 Mart'ın daha kapsayıcı ve anlamlı olması için "Dünya Kadınlar Günü" olarak adlandırılmasının doğru olacağı düşüncesindeyim. Şu kayıtlı ki, 8 Mart etkinliklerinde bugünün bizlere aslında Emekçi kadınlar tarafından armağan edildiği ve erkek egemen toplumun yükünün emekçi kadınlarca çok daha fazla hissedildiği gerçeği asla unutulmamalı, unutturulmamalıdır.

Perşembe'nin gelişi çarşambadan belli olurmuş. O hesap, buraya kadar yazdıklarımın nereye varmak istediğim de belli olmuştur sanırım. Tarihçenin özeti bu; günümüzü uzun uzadıya anlatmanın gereği var mı? Hangi birini sayalım: Akıllara ziyan sebeplerle İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasını mı, erkek şiddetini önlemeye yönelik yasaların doğru düzgün uygulanmamasını mı, insanı çileden çıkaran "takım elbise ve kravat" indirimlerini mi... Bunlar medyadan izleyebildiklerimiz. Oysa şiddetin ve baskının çok daha fazlası sessiz sedasız yaşanıyor. Kamuoyunun gündemine bile gelmiyor. İstanbul sözleşmesi yetmedi, Medenî Kanun'un kadına tanıdığı haklar da ufak ufak tartışılıyor. Sözüm ona koruyuculuk kisvesi altında çocuk evliliklerinin önü açılmaya çalışılıyor. Liste uzatılabilir ama tereciye tere satmanın alemi yok, hepsini hepimiz biliyoruz. Hal böyleyken, 8 Martların, hatta artık o da yetmedi 8 Mart'ı içeren haftanın bir reklam bombardımanına tutulmasını, tüketim çılgınlığına dönüştürülmesini nasıl açıklayacağız? Firmalar birer birer arz-ı endam ediyor. "Efendim, kadın çalışanlarımız başarıyor!" Bu yıl görmedim ama geçen yıl vardı, çok iyi anımsıyorum. Ünlü bir balık konservesi reklamında müşteri keyifle ağzını şapırdatıyor ve "Adamlar yapmış," diyordu. Ardından firmanın itiraz açıklaması geliyordu: "Hayır, kadınlar yaptı." O kadınların nasıl yaptığını da hatırlıyorum. Virüs kaynaklı fabrikaya düpedüz valilik kararıyla kapatılıp, tutsak alınmışlardı. Başka reklamlar da izliyoruz. Çoğu lüks tüketim, hepsi kadınlar gününe özel. Hele şu tek taşlar yok mu?

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Ama firmalar hep böyle. Sermaye kutsal günleri, dinsel ve ulusal bayramları pazara çevirmekte bayağı ustalaşmış durumda. 8 Mart niye muaf olsun ki?

Onlar kendi işlerini yapıyorlar ve doğrusu kendileri için iyi bizler için kötü yapıyorlar. Benim asıl sözüm bu tüketim çılgınlığına alet olan, zemin hazırlayan kadınlara. Hak ve onur mücadelesi veren kadınlar meydanlarda seslerini yükseltir, devletin keyfi engellemeleri ve polis şiddetiyle başa çıkmaya çalışırken, bu kadınlar eğlence yerlerine doluşup 8 Mart'ı kutluyor, sevgililerinin, eşlerinin sunduğu armağanları ve kutlamaları kabul ediyor. Kadınlar eğer bu tüketim çılgınlığına prim vermese, bu reklam bombardımanı karşısında tüketimden gelen güçlerini hiç değilse 8 Martlarda kullansa, protesto eylemlerine katılamasalar bile, en azından eğlence yerlerine de gitmese, 8 Martların daha anlamlı ve göze görünür geçeceği açıktır.

Bu yazıyı, önerilerimi sıralayarak bitirmek istiyorum: 8 Martlarda Dünya Kadınlar Günü gerekçesiyle yapılmış indirimlere itibar etmemeli, edenleri de uyarmalıyız. Erkek arkadaşlarımızdan ve eşlerimizden kutlama ve armağan kabul etmemeliyiz, onlara ortada kutlanacak bir durumun olmadığını, ihtiyacımızın armağan almak değil insanca ilişkiler yaşamak ve hak arama mücadelesinde destek almak olduğunu anlatmalıyız. 8 Martlarda Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle eğlence yerlerine gitmekten uzak durmalı, bu tür alışkanlıkları olan arkadaşlarımızla da düşüncelerimizi paylaşmalıyız. 8 Mart kadınların birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. Her 8 Mart'ta daha ileri!

TARİHİN KADIN YÜZLERİ

KADININ SESİ VAR YAŞASIN 8 MART!"

YAZAN: Turhan İÇLİ

turhanicli@gmail.com

Kadının sesinin, erkekle birlikte aynı gürlükte çıktığı bir dönem var tarihte. İnsanlığın ilkel bir aşaması olması nedeniyle çağdaş komünizmden ayırt etmek için "İlkel komünal toplum" deniliyor bu döneme. Bu toplum ortaklık ve eşitlik ilkesine dayanıyor. Üretimde, tüketimde, toplum yaşamında ortaklık; komün üyeleri ve kadın-erkek arasında eşitlik. Bu döneme, bugüne göre kadının sesi daha gür çıktığı için anaerkil toplum da deniliyor. Çocuğu doğuran kadın olduğundan soy ağacı da kadın üzerinden sürüyor.

Fakat, toplumda kadına önem ve itibar kazandıran doğurganlık yeteneği, bir gün gelip başına bela oluyor onun. Gebelik ve çocuk bakımı sürecinde kadının evde kalma zorunluluğu,

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

o günkü toplumun başlıca ekonomik gücü olan sürüleri dağ bayır otlatmaya götüren erkeğin sürülere el koyması sonucunu doğuruyor ve kadının ev köleliği serüveni başlıyor; Gür çıkan sesi kısılıyor. Ta ki, binlerce yıl sonra Büyük Fransız Devrimi kopuncaya dek.

Toplumun yarısını oluşturan kadın katılmadıkça hiçbir devrim başarılamaz ya da ona devrim değil, karşı devrim denilir. Büyük Fransız Devrimi de kadınla erkeğin el ele vermesi sayesinde gerçekleşebilmiştir. Devrimden hemen sonra kadının sesi yükseldi ve güneşin altındaki yerini istedi. Buna Birinci Dalga Feminist Hareket adı verildi. İkinci Dalga Feminist Hareket yine Fransa’da patlayan, ama çok kısa ömürlü olan emekçi devrimini yani “Paris Komünü”nü izledi ve yüzyıldan uzun bir döneme damgasını vurdu. Zira kadın hareketinin uluslararasılaşmasını ve 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü’nün insanlığın belleğine derin bir biçimde kazınmasını sağlayabildi.

8 Mart’ı insanlığa armağan eden kahraman kadın Clara Zetkin’dir. Bu nedenle Umudun Kadınlarının Mart sayısında, 8 Mart’ı dünya emekçi kadınlarına armağan eden Clara Zetkin’i daha yakından tanıtmak istedik.

Clara Zetkin, 5 Temmuz 1857 tarihinde Saksonya’nın Winderau köyünde bir ilkokul öğretmeni babanın ve Fransız kökenli bir annenin kızı olarak dünyaya geldi. Babası aynı zamanda müzisyendi. Çok küçük yaşlarda kızının Bach’ın Mozart’ın Beethoven’in ölümsüz yapıtlarıyla tanıştırdı. Fransız olan annesi özgürlük ve eşitlik düşüncesinin savunucusu bir kadındı. Daha küçük yaşında Goethe’nin Schiller’in Homeros’un Shakespeare’in , Byron’un , Sheley’in Dickens’in eserlerini okumuştı.

1871 yılında köylerinden ayrılarak Leipzig’e taşındılar. Bu büyük şehir küçük kızın dünyasında büyük değişiklikler yaptı. Annesi onu Alman Birliği oturum toplantılarına beraberinde götürürdü. Orada Paris Komünü savaşçılarının kahramanlıklarını dinlerdi. Daha sonra öğretmen okuluna gitti. Konuşma, yazma ve mantık yürütme yetenekleriyle öğretmenlerinin dikkatini çekti. Yabancı dillere karşı özel eğilimi vardı. Clara arkadaş çevresinde yoksul varıl ayrımı yapmaz, herkese eşit ve içtenlikli davranmaya dikkat ederdi. Bu yüzden kısa sürede herkesin sevgisini ve dostluğunu kazandı. Okulu bitirdikten sonra kısa bir süre öğretmenlik yaptı. Ama Clara’nın gönlü köylülerin, işçilerin ve kadınların kurtuluş mücadelesinden yanaydı. Alman sosyal demokratlarının yayınladığı, sosyal demokrat gazetesini takip ediyor, devrimciler ile birlikte mücadeleye atılmak için can atıyordu. Almanya’da yaşayan göçmenler arasında çalışmaya başladı. Dışlanan ve ötekileştirilen bu insanların sorunlarıyla yakından ilgileniyordu. Bir yandan da Marx ve Engelsin yazılarını okuyor; sınıf mücadelesinin heyecanını yüreğinde duyumsuyordu. Clara sonunda sosyal

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

demokrat partinin saflarında mücadele etmeye karar verdi. Anne ve babası bu karara itiraz ettiler. Onlar Clara'nın iyi bir eğitimci olarak kariyerini geliştirmesini istiyorlardı. Clara bu çeşit istek ve baskılara boyun eğmedi, ailesini terk ederek devrimci mücadeleyi seçti.

O sırada Almanya'da siyasal konjonktürde önemli değişiklikler meydana gelmişti. Alman şansölyesi demir Başbakan Bismarck, "Sosyalistlere karşı olağanüstü hâl yasasını yürürlüğe koydu. Sosyalist yayın organlarını ve örgütlerini kapattı. Sosyalistler arasında geniş tutuklamalara başladı. Bu koşullar altında yasal olarak varlık göstermenin olanakları kalmadığından, sosyal demokrat parti yer altına çekildi. Clara Zetkin Bismarck'ın baskılarına ve despotik yönetimine karşı silahlı ayaklanmayı önerdi. Politika da saçlarını ağartmış olan deneyimli sosyalistler, bunun yanlış bir karar olacağına, iktidarla muhalefetin güçlerinin eşit olmadığına, kitleler içerisinde eriyecek sabırlı bir mücadele verilmesi gerektiğine onu ikna ettiler. Bu ikna çabasında Rus göçmenleri içerisinde yer alan ve Alman sosyal demokrat partisinin üyesi olan Ossipe Zetkin'in özel bir yeri vardı kuşkusuz. Ossipe, Marx ve Engels'in öğretilerini hazmetmiş ve ömrünü emekçilerin kurtuluşuna adanmış sağlam karakterli bir devrimciydi. Onun da telkinleriyle Clara, göçmenlerin yanı sıra sosyalistlere karşı uygulanan baskı ve zulümden zarar görenlere yardım için çalışmalara başladı. Bismarck bir türlü yola gelmeyen Leipzig emekçilerini sindirmek için bölgede sıkıyönetim ilan etti ve geniş tutuklamalar gerçekleştirdi. İlk tutuklananlar arasında ele avuca sığmayan Clara'da vardı. Clara böylece ilk hapisane deneyimini yaşadı.

Annesinden yana yabancı uyruklu olduğu için Almanya'yı terk etmesi koşuluyla serbest bırakılınca yeni bir sınavla yüz yüze geldi. Birbirlerine deli gibi tutulan Clara ve Ossipe ayrılığı, aşklarını test etmek için bir fırsat olarak gördüler ve Clara'nın yurtdışına çıkmasına karar verdiler. Clara önce annesinin vatani Fransa'nın başkenti Paris'e gitti. Sonra İtalya'ya, orada da rahat edemeyince İsviçre'nin Zürih kentine geçti. Orada sosyal demokrat gazetesinin yöneticileri Eduard Bernshtain ve yeraltı örgütlenmenin ustası Alplerin kızıl postası lakabıyla anılan Julius Motteler ile tanıştı. Kısa sürede sağlam karakteri, çalışkanlığı ve özverisiyle dikkat çekti. Alplerin kızıl postası, sosyal demokrat gazeteleri Almanya sınırından geçirirken yakalanan Kunduracı Beli'nin cezaevine girmesi üzerine bu görevi Clara'ya verdi. Clara, kutsal yükünü defalarca bazen hırçın bir sporcu, bazen uysal ve sevecen bir rahibe, bazen ticaretle uğraşan bir hanımefendi, bazen de gezme ve görme merakının dışında dünyayı takmayan bir turist rollerine bürünerek, ölümü ve işkenceyi göze alarak Almanya sınırından geçirmeyi başardı.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Ama bir yandan da Ossipe’i çok özliyordu. Bu özleme dayanamayarak bir gün Almanya ’ya dönemeyeceği için Paris’e gitmek ve onunla buluşmak üzere yöneticilerinden izin kopardı. Ossipe ile Clara Paris’te evlendiler. Geçinmenin çok zor ve yaşamın çok pahalı olduğu bu kentte yaşamlarını burjuva çocuklarına özel dersler vererek kazanmaya başladılar. Ancak kazançları, rahat bir biçimde geçinmelerine yetmiyor, ciddi düzeyde yoksulluk çekiyorlardı. Bu yüzden çeviri yaparak gelirlerine takviye yapmaya çalışıyorlardı. Zetkin çifti bir yandan da Fransız işçi partisi saflarında ve devrimci mülteciler arasında çalışmalar yürütüyorlardı. Bu çalışmalarda Clara’nın politik deneyimi artıyor. Parlak bir Ajitator, propagandist ve örgütçü olarak sivriliyordu. Aynı zamanda partinin yayın organlarında yazıları çıkıyor yetkili bir politik yazar kimliği şekilleniyordu.

Zetkin çiftinin iki çocuğu olmuştu. Kazandıkları para ile ancak onların beslenmesini, eğitimini sağlayabiliyorlardı. Kendileri, günü bir iki dilim ekmek ve bir iki fincan kahve ile geçiriyorlardı. Üstelik, ev kirasını ödeyemedikleri için ev sahibi tarafından kapı önüne konulunca, bir işçi arkadaşlarının evine sığınmışlardı. Ossipe’nin bünyesi Clara kadar güçlü değildi. Kötü yaşam koşullarına dayanamayarak o günün ölümcül hastalığı vereme tutulmuştu. Almanya’nın verem konusunda sanatoryumları ünlüydü. Yıllarca görüşmedikleri Clara’nın anne ve babası Ossipe ’nin hastalığını öğrenince, onlara sahip çıktı ve çifti Almanya’ya davet ettiler. Ossipe bir sanatoryuma yatırıldı. Ne var ki tüm çabalara rağmen ölüme yenik düştü. Artık Clara yalnızdı. Çocuklarıyla geçim derdiyle bir başına mücadele etmek ve politik çalışmalarını sürdürmek zorundaydı. Bu yüzden Paris’e geri döndü. Çalışmalarını tekstil fabrikalarının kadın işçileri arasında yoğunlaştırdı. Emekçi kadınların, emekçi erkeklere göre daha fazla ezildiklerine, her türlü ayrımcılığa ve şiddete maruz kaldıklarına inanıyordu. Yazılarında kadın teması ağırlık kazanmaya başladı.

Clara Zetkin 1889 yılında kurulan ikinci enternasyonalin hazırlıklarına etkin bir biçimde katıldı. İkinci enternasyonalin ilk toplantısında emekçi kadınları temsilen yer aldı. Kürsüdeki konuşmasında şöyle sesleniyordu: “İnsanlığın bağımsızlığı için dövüşen proleterler kadının ekonomik bağımlılığını ve insan neslinin yarısının mahkum olmasını kabul edemezler.” Ancak henüz dünya sosyalistleri de kadın sorununu yeterince kavrayamadıkları için emekçi kadınların gür sesi olan Clara Zetkin’i kadın delegelerin bir bölümü ile yakın mücadele arkadaşları olan erkekler anlayabildiler.

1878’de Bismarck tarafından ilan edilen “Sosyalistlere karşı olağanüstü hal kanunu”, emekçilerin ve sosyal demokratların sürdürdükleri çetin mücadele sonucu 1890 yılında yürürlükten kaldırıldı. Sosyalist örgütler ve gazeteler serbest bırakıldı. Clara Zetkin

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Almanya 'ya döndü ve “Eşitlik” adındaki kadın gazetesinin sorumluluğunu üstlendi. Gazeteyi emekçi kadınların kendilerini ve eşit bir dünyaya olan özlemlerini ifade ettikleri bir kürsü ve bir mücadele okulu haline getirdi.

Bilindiği gibi bilimsel sosyalizmin kurucuları Karl Marx ve Friedrich Engels 'dir. Clara'nın 1883 yılında dünyamıza veda eden Karl Marks'la tanışma fırsatı olmadı. Ama mücadelesi ve yazılarıyla 1890'lardan itibaren Friedrich Engels'in dikkatini çekti. Bir İkinci Enternasyonal toplantısında onunla tanıştı ve övgülerini aldı. Engels kadın sorununda Clara ile aynı görüşleri paylaşıyordu.

Clara'nın yaşamında en mutlu olaylardan biri de Polonyalı devrimci Rosa Luxembourg ile tanışmasıdır. Saksonyadaki halk gazetesinin sorumlusu olan Rosa Luxembourg ile dostlukları Rosa'nın 1919 yılında karşı devrimciler tarafında hunharca öldürülmesine kadar devam etti.

Clara'nın dikkati gerek büyük aşkı Ossipe 'nin memleketi olmasından, gerekse devrimci işçi ve öğrenci hareketlerinin yoğunlaşmasından dolayı Rusya'nın üzerindeydi. 1902 tarihindeki büyük öğrenci hareketlerini 1905 -1907 arasında süren ayaklanmayı heyecanla destekledi ve Eşitlik Gazetesi aracılığıyla Avrupa kamuoyuna duyurdu. 1905 devrimini destekleyen kitle gösterilerini örgütledi.

Clara Zetkin 1907 yılında 50 yaşına basmıştı. Dünyanın ilerici kadın hareketine ivme kazandıran ve çok önemli katkılar sunan bu devrimci kadının 50. Doğum gününde tüm dünyada kutlamalar yapıldı.

2. Enternasyonale bağlı ilerici kadınlar birliği 2010 yılında Danimarka'nın başkenti Kopenhag 'da toplandı. Bu toplantıda Clara Zetkin Rosa Luxembourg ile birlikte, Newyork'ta 1857 yılında greve çıkan dokumacı 40 bin kadın işçinin 129'unu fabrikada yanarak yaşamını yitirdiği 8 Mart tarihini Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak önerdi. Öneri çok büyük bir coşkuyla karşılandı ve oy birliğiyle kabul edildi. Dünya kadın emekçilerinin her 8 Mart'taki büyük gösterileri sayesinde bütün dünyaya mal olan 8 Mart, Birleşmiş Milletlerin 16 Aralık 1977 tarihli oturumunda da “Dünya Kadınlar Günü” olarak kabul edildi.

Dünya emekçi kadın hareketi 1914 yılında patlayan savaş karşısında açık ve kesin olarak barıştan yana tutum takındı. Dünya emekçi kadınlarına çocuklarını emperyalistler arası savaşa göndermemeleri için çağrıda bulundu.

Clara Zetkin 2019 yılında kurulan Alman Spartakistler hareketine katıldı. Bu hareket daha sonra alman Komünist partisi adını alarak Lenin öncülüğünde kurulan Üçüncü Enternasyonal 'e üye oldu. Clara Zetkin uzun yıllar Üçüncü Enternasyonalde Alman Komünist partisini temsil

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi
etti. 20 Haziran 1933 tarihindeki ölümüne kadar Dünya Emekçi Kadın Hareketinin önderliğini yaptı. Bu yüzden dünya sosyalist ve emekçi kadın hareketi, 76 yaşında bu dünyaya veda eden Clara Zetkin'e çok şeyler borçludur.

Clara Zetkin, kadının özgürlüğünü ve eşitliğini sağlayamayan bir sosyalizmin, insanlığın kurtuluşunu ve mutluluğunu da sağlayamayacağına inanıyordu. Bu yüzden kadıncıl bir sosyalizmi istiyordu. Bu düşünün kısmen Sovyetlerde gerçeklik kazandığına tanık oldu. Bugün Kremlin'de Lenin Mozolesinin hemen yanında huzur içerisinde uyumaktadır. Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

31.03.2022

SANATIN KADIN SESLERİ MART

HAZIRLAYAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktar@hotmail.com

Hepinize tekrar merhabalar sevgili Umudun Kadınları dinleyicileri.

Bu sayımızda sizlere gerçekten umudunuzu tazeleyecek kadına dair güzel haberlerin yer aldığı bir sanatın güncesi hazırladık. Tiyatrodan, kitaplara, belgeselden sinema festivaline birbirinden zengin bir seçkimiz var.

Önce başlıklar

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde umut veren bir belgesel: 'Yapabilirsin'

Çankaya'da 8 Mart 'Anlatılamayan Öyküler' ile başladı

Kadın yönetmenler kısa filmleriyle Beşiktaş'ta

'Sadece Kadın' Bayraklı'da sahnelendi

Betül Altaylı ilk kitabı Suskun'u Suadiye'de okurlarına imzalıyor

Kadın Oyunları Festivali yapıldı

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Umut Veren Bir Belgesel: 'Yapabilirsin'

Çankaya Belediyesinin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında, Gazeteci Yazar Tuluhan Tekelioğlu'nun toplumu dönüştüren 9 örnek kadının yaşamından hazırladığı "Yapabilirsin" belgeseli, Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde düzenlenen gecede gösterildi. Söyleşi ile devam eden program, yazarın "Yapabilirsin" kitabının imza töreni ile sona erdi.

"Dünya nüfusunun yarısıyız" cümlesi ile başlayan belgeselde, Anadolu'nun dört bir köşesinden her türlü zorluğa rağmen hayata tutunan ve başkalarına da yeni yaşam ışığı olan 9

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

kadın portresi yer alıyor. Tekelioğlu, kadınlara yönelik ayrımcılık ve şiddete karşı toplumu dönüştürecek tek gücün yine kadınlar olduğuna vurgu yaptığı belgeselin gösteriminin ardından izleyicilere söyleşi yaptı.

Belgesel fikrinin oluştuğu günden itibaren yaptıklarını, kadınlarla buluşmasını aktaran Tekelioğlu, önceki 8 Mart'tan bugüne 250 kadının öldürüldüğünü, bir o kadar da şüpheli vaka olduğundan söz ederek, "Bunu durdurmak elimizde, Yapabiliriz" dedi. Tekelioğlu söyleşinin ardından belgeselde yer alan Adıyaman'da çocuklarla müzik yaparak sevgiyi ve dayanışmayı öğreten müzik öğretmeni Ece Apaydın'ı ve Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen'i sahneye davet etti.

Belgeseli izlerken geleceğe dair umutlarının büyüdüğünü hissettiğini söyleyen Taşdelen, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlayıp belgesele emeği geçenlere teşekkür etti.

Çankaya'da 8 Mart 'Anlatılamayan Öyküler' ile başladı

Çankaya'da 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla hazırlanan etkinlik programı Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde açılan Anlatılamayan Öyküler Enstalasyon Sergisi ile başladı, sergi açılışının ardından sırasıyla diğer etkinliklere geçildi

Yazar Zehra İpşiroğlu'nun gerçek yaşam öykülerinden derlediği çalışmaların izinde hazırlanan Anlatılamayan Öyküler, 7 kadının yaşamından kesitlerin 7 kadın sanatçı tarafından anlatımından oluşuyor. Küratör Deniz Şengenç yaptığı açılış konuşmasında pandemi döneminde başlayan hazırlık sürecinde zorlukların zaman ve mesafelere rağmen dayanışma ve sevgi ile aşılabileceğini gösterdiğini ifade etti. Wirginia Wolf'a ithafen 7 odada 7 kadın öyküsünün canlandırıldığını aktaran Şengenç, dayanışma ile sorunlara çözüm üretilemezse kendi kaotik ortamımızın bir hapishaneye dönüşeceğini söyledi.

Sergi açılışının ardından gerçekleştirilen söyleşide öyküleri video ortamında canlandıran 7 kadın sanatçıdan ikisi, Aysel Yıldırım ve Duygu Dalyanoğlu pandeminin ilk döneminde başlayan çalışmaların dayanışma ile pek çok sorunu da aşmalarına yardımcı olduğunu anlatarak, gerçek karakterlerle de bir araya gelişlerinden anekdotlar sundular.

Söyleşinin ardından sahne alan sanatçı Feryal Öney, izleyici ile sohbet ederek seslendirdiği şarkı ve türkülerle izleyiciye unutulmaz bir gece yaşattı.

Kadın yönetmenler kısa filmleriyle Beşiktaş'ta

Beşiktaş Belediyesi, 7-8-9 Mart tarihlerinde Directed By Women Turkey desteğiyle Beşiktaş'ta kısa film gösterimleri, söyleşiler ve atölyeler düzenledi. Kısa film gösterimleri ve söyleşiler Zübeyde Ana Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleşti.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Beşiktaş'ta üç gün boyunca süren kısa film gösterileri, söyleşiler ve atölyeler devam etti."Kısa Film Senaryo ve Kısa Filme Giriş" atölyeleri ise KDYM'de kadın katılımcılarını bekledi.

Sinema ve dizi sektöründe çalışan, üreten kadınlar Neslihan Bilgin Çelik moderatörlüğünde konuştu ve deneyimlerini paylaştı.

'Sadece Kadın' Bayraklı'da sahnelendi

Kadına şiddeti konu alan ve sahnelendiği ilk günden itibaren farkındalık yaratan 'Sadece Kadın-Asla Yalnız Yürümeyeceksin' isimli tiyatro oyunu Bayraklı Belediyesi tarafından izleyiciyle buluşturuldu.

Bayraklı Belediyesi, kadına yönelik şiddete karşı farkındalık çalışmaları kapsamında, Gözde Dinçer ve Yavuz Kağan Gültekin'in yazdığı 'Sadece Kadın' isimli tiyatro oyununa ev sahipliği yapmış oldu. Oyunda Pınar Koyuncu, Banu Güngör İnal, Merve Nur Türkan, Burçak Bilgili ve Murat İnal'ın rol aldı.

Ülkenin en önemli sorunlarından kadına şiddetle alakalı bir sosyal sorumluluk projesi olarak tiyatro sahnesi için hazırlanan oyunda; psikolojik şiddet gören bir kadın, küçük yaşta tecavüze uğrayıp, töre adı altında evlendirilen bir kız çocuğu ve şiddet gören iyi eğitimli bir kadının ölümle sonuçlanan hikayeleri anlatılıyor.

KADINA ŞİDDETLE MÜCADELEMİZ HER ALANDA SÜRECEK

Oyun öncesinde konuşma yapan Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, "Kadınlarımıza hayatın tüm alanlarında hak ettiği değeri vermek hepimize düşen önemli bir görev. Tüm kadınlarımızın eşit, özgür ve güven dolu dünyada, şiddete maruz kalmadan yaşamlarını sürdürme mücadelelerinde her zaman yanlarındayız dedi.

Betül Altaylı ilk kitabı Suskun'u Suadiye'de okurlarına imzalıyor

İlk kitabı Suskun ile okurların karşısına çıkan Betül Altaylı, Suadiye'de imza günü düzenledi.

Haziran ayında psikolojik öğeler içeren ilk kitabı Suskun'u yayınlayan Betül Altaylı, Suadiye'deki Penguen Kitabevi'nde imza günü düzenledi.

Betül Altaylı, DYK (Dağhan Külegeç Yayınları) tarafından basılan Suskun'da kitabın ana karakteri Avukat Merve üzerinden günümüzün birçok toplumsal sorununa parmak basıyor.

Altaylı, kitabının ana karakteri Merve üzerinden Türkiye'nin son yıllarda en öne çıkan konularından biri olan kadın cinayetlerinden çocuk istismarına, mobingden psikolojik tacize birçok konuyu güçlü kalemıyla okuyucunun beğenisine sunuyor.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi **DKY YENİ YAZARLARI TÜRK EDEBİYATINA ARMAĞAN EDİYOR**

DKY ise henüz 3 yıllık geçmişi olmasına rağmen bastığı birçok kitapla ses getiren bir yayınevi. Oyuncu Dağhan Külgeç ile annesi yazar ve oyuncu Ayşe Erbulak tarafından kurulan yayınevi, genç ya da yeni yazarları okuyucuyla buluşturmayı hedefliyor.

Kitaplardan bazıları şunlar: Tuğba İnceoğlu “Gece ve Gölgeler”, Naz Kaya “Galata’da Yedi Renk”, Nilay Türkmen “Eylemsiz”, Özlem Barlok “Hayat Baydıysa Seni Böyle Alayım”, Emel Şimşir “Kapan”, Ecem Başol “Münzevinin Fısıltıları”, Füsun Çağlar Yurtman “Aldatılan Aslında Senmişsin.

Kadın Oyunları Festivali yapıldı

Kadın teması ile alanında ilk ve tek Kadın temalı tiyatro festivali olan Kadın Oyunları Festivali bu yıl da Ankara, Konyaaltı, Bandırma ve Ayvalık'ta tiyatro severler ile buluştu.

Atölye Kültür Sanat organizasyonu ile geçen yıl dört kentte ilk defa gerçekleştirilen ve Kadın teması ile alanında ilk ve tek Kadın temalı tiyatro festivali olan Kadın Oyunları Festivalinin bu sene de devam edebiliyor olması çok değerli.

Festivalde Toplamda 8 oyun ile 19 gösterim yer aldı. Her kent için farklı programlar oluşturuldu.

FESTİVALDEN ÖTE BİR SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ

15 - 16 Ekim 2021 tarihlerinde İzmir’de festival final etkinliği olan ve dünyanın dört bir yanından kadın aktivistlerin katılımıyla Uluslararası Kadın Sempozyumunu düzenleyen festival komitesi, bu sempozyumu her yıl festivalin final etkinliği olarak gerçekleştirilecek.

Öte yandan bu yıl da festival programında kadınlara yönelik sorunları ve çözüm yollarını derinlemesine irdeleyen söyleşi ve panellere yine yer verildi. Festival direktörü Hasan Aldemir yaptığı açıklamada, “Kadın Oyunları Festivali yarattığı etki ile sadece bir tiyatro festivali olmasının ötesine geçerek uluslararası bir sosyal sorumluluk projesi olmuştur. Ayrıca Kadına ait her türlü sorunu sanat cephesinden ve en üst perdeden ses çıkararak gündemde tutmaya devam edecektir. Son olarak bu festivale katkı sunan tüm kadın çalışanlara ve festival komitesine, emeği geçen tüm tiyatro topluluklarına ve festivalin gerçekleşmesinde önemli katkılar sunan ve destek veren kurumlara sonsuz teşekkürler ediyorum” diyerek sözlerini tamamladı.

Şimdilik bizden bu kadar. Umarım gelecek sayımızda da böyle dopdolu başarılı kadınlara yer vereceğimiz haberlerle sizlerle oluruz.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi
TÜRKİYE KÖRLER FEDERASYONU'NDA KADININ ADI

YAZAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

Bir önceki sayımızda, Selvet Bayraktar Tokat arkadaşımız, Altınokta Körler Derneği'nde kadınların son olağan genel kurulundaki durumlarıyla ilgili yazmıştı. Derneğimizin üyesi olduğu üst kuruluşumuz Türkiye Körler Federasyonu da genel kurulunu 13 martta yaptı. Altınokta yönetiminde bir kadının bile yer almaması durumu, federasyon kadınlarını harekete geçirdi ve mücadelemiz zaferle sonuçlandı. Aynı durumun federasyonumuzda yaşanmaması için geçmişten aldığımız derslerimizi iyi çalıştık.

Federasyon seçim öncesi, Altınokta Körler Derneği federasyon kadın delegeleri bir araya geldik. Daha başkan adayı bile belli değildi. Mücadelemizi şeffaf bir biçimde yürüttük. Önce federasyon ve dernek başkanlarını aradık ve kadın delegeler olarak toplantı yapacağımızı duyurduk. Sonra kadın delege arkadaşlarımızın telefonlarına ulaştık ve herkesi tek tek aradık. İlk toplantımızda kadın arkadaşlarımızı federasyonun işleyişi hakkında bilgilendirdik. Bir anda mücadele ateşini yakan kadınlar oluvermiştik. Tek ya da iki liste çıkması halinde neler yapabileceğimizi, yönetim kuruluna aday olup olmayacaklarını konuştuk. Erkeklerin dilinde dolaşan, “Yönetime girecek kadınları bulamıyoruz, kadınlar daha kendi aralarında anlaşıyorlar, evlerinden çıkmak istemiyorlar, yönetime geldiklerinde çalışmıyorlar, toplantıya düzenli katılmıyorlar, istifa ediyorlar.” Tüm bu söylemler üzerinde durduk. 24 delegeden 20 kadın birlikte hareket etmeye karar verdik. Dört arkadaşımız yönetime aday oldu. Bu süreç hiç kolay değildi. Çünkü kadın arkadaşlar, şube başkanlarının etkisinde kalabilirlerdi. İki liste çıkarsa, en çok kadını yönetime alan ve nispi sistem olduğu için listenin ilk sıralarına kadınları yazan adaya oy verebilirler miydi? Bunların tümünü ayrıntılı olarak konuştuk ve bir bir kadınların fikirlerini aldık. Hepsi de kararlı görünüyordu.

Aldığımız kararlara göre, dört kadın yönetime girecekti. Bir kriz çıkması durumunda en az üç kadın yönetimde yer alacaktı. Dört kadından üçünün belirlenmesini de yine biz yapacaktık. Listeye iki kadın alırlarsa, aday olan arkadaşlar listeden çekilecekti ve hepimiz geçersiz oy kullanacaktık. Bu kararlarımızı rapor hazırlayarak federasyon için kurulan Altınokta Körler Derneği komisyon üyelerine gönderdik. Bu kararların arkasında duramayacağımızı düşündü erkek arkadaşlarımız. Daha sonra baktılar ki kadınlar kararlı, hem şaşırdılar hem de çalışmalarımızı takdir ettiler.

Başkan adayımız belli olmuştu. Toplantılarımızı sürdürdük. İkinci raporumuzu hem kendisine hem de komisyon üyelerine gönderdik. Başkan adayı Emin Demirci bizimle toplantı

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

yaptı. Bu toplantıda bilinçlenmenin önemini bir kez daha anladık. Nasıl mı? Emin Demirci, genel sekreterlik ve saymanlık gibi görevlerin çok önemli olduğunu, önce bunları kimlerin yapabileceğini araştırdıktan sonra değerlendirme yapacağını söyledi. Aday arkadaşlarımızın kendilerini nasıl da güçlü ifade ettiklerini görmemiz lazımdı. “Siz kadınların bu görevleri yapamayacaklarını mı ima etmeye çalışıyorsunuz? 26 kişilik yönetimde, derneğimizden dört kadın almanın zorluğu ne olabilir? Diğer derneklerden iki kadın girdi diyelim, 26 kişide 6 kadın çok mu?” gibi kendinden emin ifadeler...

Aday kadınların aktif olduğu 8 Mart etkinliği yaptık online olarak. Arkadaşlarımız etkileyici sunumlar yaptılar. Dahası toplantıya katılım beklediğimizin üzerinde çok kalabalıktı. Yaklaşık 75’in üzerinde kişi dinledi onları.

Genel kurul günü gelip çattı. Listeyi merak ediyoruz. İşimizi sağlama almak için genel kurul sırasında da toplantı yaptık. Kadın delegeler yan yana oturmuştuk bilinçli olarak. Toplantıdaki coşkuyu anlatmama sözcükler yetmiyor. Listeye ilgili olasılıkları konuşup stratejimizi belirledik. Listede üç kadının yer alması halinde, bir arkadaşımız çekileceğini, bunu da hiç sorun etmeyeceğini söyledi. Onu coşkuyla alkışladık ve kutladık. Değişen durumlara göre konuşma yapacak arkadaşı belirledik. Bir arkadaşımız, “Onlar bir düşünürken, biz on düşünüyoruz, kadın kafası böyle bir şey.” Dedi. Nelerin, nasıl konuşulması gerektiğini bile değerlendirdik.

Toplantı sonrası başkan aday1, bizi aradı ve dört kadın değil ama üç kadının listede yer alabileceğini, kendi aramızda toplantı yaparak sonucu kendisine bildirmemizi istedi. Biz bunu çoktan yapmıştık bile. Daha sonra söz almanın mümkün olamayacağını planladığımız için faaliyet raporu görüşmelerinde bir arkadaşımız söz aldı ve mücadelemizi genel kurul delegelerine duyurdu.

Liste okunduğunda, üç kadın arkadaşımızın listede olduğunu öğrendik. Bunlar; Ankara’dan Mürüvvet Murat, İstanbul’dan Handan Solmaz ve Denizli’den Sevgi Mart Göcen’di. Onlar listede yer aladursunlar, hangi görevleri alabileceklerini de önceden müzakere etmişlerdi. Çağdaş Görmeyenler Derneği’nden iki kadın vardı listede. 7 dernekten yalnız ikisi kadın yönetici vermişti. Zaferimiz yarımdı. Çünkü derneğimizin yönetiminde bir kadının olmamasından gerekli ders çıkarılmamıştı. Konfederasyon üst kurul delegelerinin arasında yine derneğimizi temsilen bir kadın bile yazılmamıştı.

Federasyonumuzun faaliyet raporlarına baktığımızda, en çok kadınların çalıştığını görüyoruz. Anladık ki çalışmak yetmiyor, mücadele etmek gerekiyor. Bu dönem üç kadının yönetimde yer almasını sağladık. Gelecekte daha çok kadın yer alır mı acaba? Bana sorarsanız,

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

bu çalışmaların sürmesi gerektiğini, biz sesimizi çıkarmazsak, erkek egemen anlayışının yönetime bir-iki kadını alıp yollarına devam edeceklerini söyleyebilirim. Konfederasyon meselesini gündeme almadığımız için içimizden bir kadın bile delege değil. Yani anlayacağınız, Engelliler Konfederasyonu'nda derneğimizi temsilen bir kadın delege bile yok. Bu da demek oluyor ki kadının adı konfederasyon yönetiminde de olmayacak.

Bu olumsuzluklardan sonra, yüreğimize su serpecek bir haberimiz daha var. Federasyon yürütme kurulu 11 kişiden oluşuyor. Dört kadın arkadaş yürütme kuruluna girdiler. Toplumsal Cinsiyet ve Çocuk Hakları, Hukuk, Eğitim ve Basın Yayın başkan yardımcılıkları kadınların oldu. Yönetimdekiler de kadınların bu mücadelesini kutladılar ve yürütmeye girmelerini desteklediler.

Engelli kadınlar olarak karma örgütlerde, adeta kuş uçmaz, kervan geçmez bir durumdayız. Kadın örgütlerinin gündeminde yer almıyor erkeklerle birlikte çalışmak zorunda olan kadınlar. Aslında sendikalarda da benzer durumlar söz konusu. Kadın örgütleri, kadın muhtar, belediye başkanı ve millet vekili adayları üzerinde daha çok duruyor. Biz de kendi yağımızda kavruluyor, birikimlerimizi ve deneyimlerimizi bir araya getirerek güçlenmeye çalışıyoruz.

Örgütümüzde kadınlar olarak ilk kez tabandan örgütlendik ve katılımcı, şeffaf demokrasi anlayışını hayata geçirdik. Şimdiye kadar bir-iki kadın, başkan adayıyla görüşerek kadınların yönetimlerde yer almasını sağlıyordu. Bu da gerçek anlamda kadın örgütlenmesi değildi. Bu kararlı mücadele hepimize iyi geldi. Bundan sonraki süreçlerde de işimizi sağlama olarak çalışacağız ve mücadele edeceğiz. Kadınların adını her yere biz yazacağız. Yönetimde yer alan kadın arkadaşlarımızı kutluyor ve başarılar diliyoruz. Onlar istedikleri sürece yanlarındayız. Biz kadınlar insana yakışır, eşit bir yaşama kavuşuncaya dek mücadelemizi sürdüreceğiz. Yaşasın gerçek anlamda kurulan kadın dayanışması.

30.03.2022

SEN GİTTİN YA

YAZAN: Emine ORTAKAYA

e_mine_ortakaya@hotmail.com

Biz önceden, diyelim ki, kimi anneannemiz, kimi babaannemiz, kimi kız evlatlarımız, kimi kız torunlarımız, VB. tam üç buçuk milyar kız kardeş-kadın dünya yüzünde yaşıyorduk. Yaşlılık ve kaçınılmaz hastalıklar dışında kimi kız kardeşimiz bebek ölümleriyle aramızdan

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

ayrıldı, kimi koşullara dayanamayıp intihar etti veya intihar süsü verildi, kimi işkence edilerek, vurularak, bıçaklanarak içimizden koparılıp alındı ve biz hep eksildik, eksildik, eksildik... Bunlardan biri de Garibe'ydi. Tıpkı diğerleri gibi, Garibe de kendisiyle beraber bizim bir yanımızı alıp gitti. Canımız acıdı, ruhumuz karardı. Adalet yoksunluğu yüzünden bilendik, öfkelenedik...

Kimdi Garibe Gezer? Ona ne olmuştu? Bir kez daha hatırlayalım, hatırlatalım istedim.

Garibe Gezer, Nusaybinli, 28 yaşında bir Kürt kadını. 15 Mart 2021'de Kayseri Cezaevi'nden Kocaeli'ndeki Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edilmişti. Kandıra Cezaevi'ne sevk edilirken çok ciddi işkence, taciz ve tecavüze maruz kalmıştı. Garibe bunu ailesine, avukatlarına aktarmak istemiş ama bu davranışı ona yirmi iki günlük hücre cezasına mal olmuştu. Burada 22 gün tek başına hücrede tutulduktan sonra 3 kişilik hücrelere geçmeyi talep etmiş, ancak talebi kabul edilmemişti.

Bu sefer mektup yazmak istemiş, bunun üzerine itaat etmediği sebebiyle 21 Mayıs günü hücreye götürülmüş, itiraz eden Garibe gardiyanların şiddetine maruz kalmış, yerde sürüklenerek süngerli odaya götürülmüş, en son çareyi, maruz kaldığı işkence, taciz-tecavüzü telefonla ailesine aktarmakta bulmuştu. Aktardıktan sonra 25 Ekim'de HDP Kadın Grubu tarafından 22 soru önergesi verildi. Avukatları da süreci takip etti.

Garibe'nin avukatları Eren Keskin, Jiyan Tosun ve Jiyan Kaya Kandıra Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundular. Suç duyurusunda Gezer'in süngerli odada işkenceye maruz kaldığı, infaz koruma memurlarının Gezer'e burada cinsel saldırıda bulunduğu ifade edildi. Avukatların ifadesine göre, Garibe süngerli odanın süngerlerini sökmeye çalışmış, kameradan bunu gören gardiyanlar onu tekrar darp etmiş. Garibe baygınlık geçirerek elleri arkadan bağlı bir şekilde 3-4 saat odada bekletilmişti. Maruz kaldığı cinsel şiddetle baş edemeyen Garibe kendini çarşafı ile asarak intihar etmeye çalışmış, çarşafın kopması sonucu yere düşmüş ve kanaması başlamıştı. Bir müddet sonra revire götürülmüş, revirde görevli olan doktorun ayrımcı tavırları ve uzun süre kendisini tedavi etmemesi nedeniyle tedaviyi reddetmişti."

Garibe'nin avukatlarından Jiyan Tosun'un ifadesine göre, cezaevi yetkilisiyle görüşmek için cezaevi kapısında saatlerce beklemişler, ancak avukatların cezaevine girmelerine izin verilmemişti. Tosun, ayrıca Gezer'in otopsisinin avukatlar gelmeden bitirildiğini anlattı.

Yukarıda anlattığım olay tek bir kadının başına gelmiş bir olay değil. Sorun tam da buradan başlıyor. Ben Garibe Gezer'den bu olaydan önce hiç haberdar değildim. Kendisi, "yasa dışı örgüt" suçlamasıyla tutuklanmış, gerçekte bu gerçek mi, yoksa çoğu zaman olduğu gibi

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

isnat edilmiş bir suç mu, bunu hiç bilemiyorum. Bunun gerçekte bir önemi yok diyemem fakat işin bu boyutunu hukukçulara bırakarak benim asıl üzerinde durduğum konu, dünyanın her yerinde böyle olmakla beraber Türkiye’de mahpuslara, ama özellikle de kadın mahpuslara reva görülen cinsiyetçi işkencedir. Bu adeta üstü örtülü bir kanıksanmışlık şeklinde devam etmektedir. Kolluğun ve cezaevi personelinin tamamen genelde görmezden gelinen bu uygulamaları Adalet Bakanlığı tarafından da neredeyse koruma altına alınmış, adeta bir mesleki hak haline gelmiştir. Tutuklu olmak sanki zaten cinsel taciz-tecavüz işkencesini de kabul etmiş olduğu varsayımıyla hareket ediliyor.

Biz kadınlara düşen şu olmalı: dili, inancı, etnik kökeni ne olursa olsun, kadınların infaz kurumlarında polis merkezlerinde cinsel aşağılanma ve işkence yöntemlerine topyekûn karşı çıkmak. Bu amaçla oluşturulmuş örgütlere her zaman destek vermek, onların bu konulardaki çağrı ve etkinliklerine katılmak, cevap vermek.

YARARLANILAN KAYNAK: Gazete Duvar

10 Aralık Cuma 2021

Saat: 00:17

ROL MODELLERİMİZ

SÖYLEŞİYİ YAPAN: Emine KAMÇI

KONUK: Emine KOMAN

Emine Kamçı: Sevgili takipçilerimiz dergimizin bu ayki köşesinde bir konuğumuz daha var. Emine Koman. Aslında konuğumuz var dedik ama biz ona konuk olduk. Şimdi o bize gerek atölyesini gerekse kendisini tanıttacak.

Emine Kamçı: Evet Emine Koman, merhaba.

Emine Koman: Hoş geldiniz. Ben, 1968 Kars Kağızman doğumluyum. 88 yılında İzmir’e geldiğimde Açık Öğretim Fakültesi’nde işletme okuyordum. Halamın kızının çalıştığı abiye ve gelinlik üreten bir işletme vardı. Ben de bu işletmenin muhasebe bölümünde çalışıyordum. İşe gidip geldikçe buranın üretim bölümündeki tasarım, kesim dikiş gibi bölümleri ilgimi çekti ve “ben de bu bölümde çalışmak istiyorum,” dedim. Bunun üzerine de beni kesim kısmına aldılar. Hem burada çalışmaya devam ettim hem de bu süre içinde halamlarda kaldım. Bir buçuk yıl sonra tekrar Kağızman’a dönerek babama, İzmir’e yerleşmek istediğimi söyledim. O da bana, ancak annem ve kardeşlerimle birlikte gidebileceğimi söyledi. Biz de 90 yılında hep birlikte gelip buraya yerleştik. 2018’e dek bu işlerde çalıştım. Gelinlik ve abiyede yedi yıl kesim yaptım. Daha sonra iki yıl modelistlik eğitimi aldım. Daha sonra da

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

başka alanlarda çalışabileyim diye ihracata geçtim. Örgü, penye, iç çamaşır alanlarında dört yıl çalıştım. 96-99 arasında Kağızman'da bir butik açtım ama sonuç iyi olmayınca buradaki işlerime devam ettim. 2000'dan 2016'ya kadar modelistliği sürdürdüm Zaten son birkaç yıl yine abiye ve gelinlik üzerine çalışıyordum. Emekli olunca da bu atölyeyi açtım. Bu atölyenin sahibi de iyi bir modacıydı. Yaşlı olduğu için artık burayı kapatmak istiyordu. Kendisine kalıp işi yaptığım bir tanıdığın aracılık yapması üzerine bu atölyeyi ben devraldım. Altı yedi yıldır da burayı işletiyorum. Abiye, gelinlik tasarlıyorum; kalıbını çıkarıyorum, kesiyorum, dikiyorum. Burayı ilk açtığımda sadece tasarımcı olduğumdan makine işi için eleman çalıştırıyordum. Sonraları makine işini kendi kendime yaparak tecrübe kazandım. Sonunda iyi bir makineci olarak her şeyimi kendim dikmeye başladım. İş yoğunlaşınca da personel çalıştırıyorum.

Emine Kamçı: Peki, bu işe ilk başlarken nelerle karşılaştınız; zorlandınız mı?

Emine Koman: Bu Alsancak yöresinde benim zengin bir çevrem var. Bu işler biraz çevreyle ilerliyor. İlk zamanlarda pek çevre yoktu. İşin mutfağını iyi bildiğim için ilerlemem kolay oldu. Buraya gelen müşteri, işi nasıl yaptığınıza bakıyor. Özel tasarım yaptığım ve özel sipariş dikiğim için bütün aşamaları da burada gerçekleştirdiğimi gördüğünden insanlarda güven oluşuyor.

Emine Kamçı: Anlaşılan çok fazla zorluklarla karşılaşmadınız.

Emine Koman: Yok. Ben işin mutfağında başarılı olduğum için satış konusunda başarılı olur muyum olmaz mıyım, diye bir tereddüt ettim ama insanlarla ilişkileriniz iyiye biraz okumuşsanız biraz da aklınızı kullanıyorsanız ilerliyorsunuz. Benim işimde özel tasarım yapmam nedeniyle sadece satış amaçlı olmadığından müşteri kapıdan içeri girince onun vücuduna bakıp tarzına bakıp ona nasıl bir giysi dikeceğimi kendisine anlatıyorum. Örneğin, bir gelinlik için gelen müşterimin tarzını, vücudunu önce iyice inceliyorum; ona nasıl bir model, A kesim mi Helen gelinlik mi yoksa balık gelinlik mi yakışacağını belirliyorum. Onun da fikrini alarak denemesini sağlıyorum. Onun vücudu hangi formla uyuyorsa O form üzerinden tasarım yapıyoruz.

Emine Kamçı: İşiniz dışında başka şeylerle uğraşmaya zamanınız kalıyor mu?

Emine Koman: Ancak kitap okuyabiliyorum.

Emine Kamçı: Çevrenizdeki insanlara öneride bulunmak isteseniz özellikle kadınlara neler önermeyi düşünürdünüz?

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Emine Koman: Daha önceleri çalışırken mesleğimi bir modelist olarak bu kadar çok sevdiğimin farkında değildim. Kendime bir mekân açınca ne kadar çok şey biriktirdiğimi ve mesleğimi ne kadar çok sevdiğimi fark ettim.

Modelistlik, tasarım yapmak, bir şeyi yaratmak demek. Örneğin, sokakta yürürken gördüğünüz bir resim, akşam yataarken duyduğunuz bir tık sesi bile kafanızda o an bir modeli çağrıştırıyor. Sonra da bu model, atölyedeki malzemelerle birleşerek tasarıma dönüşüyor.

Emine Kamçı: Yani geceleri kalkıp bu şekilde çizdiğiniz oldu mu?

Emine Koman: Örneğin, televizyon izlerken bir kuşun hareketi, suyun hareketi Kafamda bir model çağrıştırınca hangi kumaşı neyle yapabilirim diye araştırıp bunu tasarıma dönüştürebiliyorum. Aslında 24 saat bu işle iç içesiniz. Sonuçta yapmış olduğunuz kıyafetleri bitmiş olarak insanların üzerinde görünce de çok mutlu oluyorsunuz. Bu yıl ilk defa kıyafetleri profesyonel mankenlerle çekimini yaptırıp çeşitli medya sayfalarında sergiledim. Bu durum çok mutluluk vericiydi.

Emine Kamçı: Öyle görünüyor ki siz kendinizi gerçekten mesleğinize vermişsiniz.

Emine Koman: Evet öyle. Makinede dikiş dikme geçmişim yoktu; Şimdi artık dikebiliyorum. Örneğin, stilistler tasarım, çizim yapıyorlar. Modelistlikse öyle değil. Örneğin, ben önce tasarımı kafamda yapıp sonra çizmeye başlıyorum. Sonra da aşama aşama ilerliyorum. Önce kalıp çıkarıyorum, kesiyorum, oturup dikiyorum. Örneğin, gelinlik yaparken en önemli şey, onu monte etmek. Monte, dizayn demek. Bir metre danteli önünüzdeki gelinliğe bir şekilde uyguluyorsunuz. V yakalı yaparken bu danteli parçalayıp oyarak gelinliğin üzerinde dizayn oluşturuyorsunuz. Ben önceleri gelinliğin monte edilmesinin bu kadar keyifli olduğunu düşünmemiştim.

Emine Kamçı: Peki, gelecekle ilgili planlarınız neler?

Emine Koman: Ben, çalışmalarımı atölyemde özel sipariş tasarım yaparak sürdürmek istiyorum. Toptan iş yapmak istemiyorum. Çok büyümekten yana değilim ama başarılı olmayı amaçlıyorum. Daha çok tanınmak ve hayallerini benim atölyemde gerçekleştirecek müşteriler istiyorum. Bu tempoyla gücümün yettiği kadar çalışacağım; sonra da vaktimi gezmeye ayıracağım.

Emine Kamçı: Evet, son olarak takipçilerimize dergimiz aracılığıyla neler söylemek istersiniz?

Emine Koman: Üretmek çok güzel bir duygu. Bilhassa bu pandemi sürecinde, evde otururken atölyemin değerini daha iyi anladım. Örneğin, dışarı çıkabildiğimiz evlerimize kapanmadığımız zamanlarda psikolojimiz iyi olmasa bile bir şey satamamış olsak da buraya

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi
gelip bir modele odaklanarak ruhen kendimi iyileştirmeyi başardım. Bu dönemde satışlarımız azaldı, hiçbir iş yapamadık ama ben, model hazırlamaya, tasarım yapmaya devam ettim.

Emine Kamçı: Emine Hanım, sizinle söyleşmekten büyük keyif aldık.

Emine Koman: Ben de öyle. Çok teşekkür ederim.

Emine Kamçı: Bize konuk olduğunuz, bizi konuk ettiğiniz için çok çok teşekkür ediyoruz.

Emine Koman: Ben de tekrar teşekkür ediyorum.

DENEYİMLEDİKLERİM

Yumurtanın Sarısıyla Akını Birbirinden Nasıl Ayırıyoruz?

YAZAN: Zeynep GÜRBÜZ

Merhaba, derginin adından çok etkilendiğim için yazmak istedim. Bu benim ilkyazı deneyimim olacak. Yazı deneyimimi, deneyimlediklerim köşesinde paylaşmak kısmet oldu.

Ben bu yazımda yumurta beyazının ve sarısının en kolay ve körcül şekilde nasıl ayrılabilceğini anlatacağım. Basit bir konu gibi görünse de aslında mutfağa yeni girenler için pek de kolay olmayan bir konu. Birçok tarifte yumurtanın sadece beyazı veya sadece sarısının kullanılması gerekiyor. Bu durumda mutfağa yeni giren kör biri için bir hayli zor olabiliyor. Çünkü yumurta sarısı çok çabuk patlayıp dağılabiliyor. Ben de evlendiğim ilk yıllarda bu konuda baya zorluk çekmiştim. Evet, birinci yöntemimizde yumurtayı kırarak bir elimizin içerisine alıyoruz. Parmaklarımızı hafif aralayarak yumurta beyazının parmak aralarımızdan uygun bir kaba akmasını sağlıyoruz. Bu şekilde yumurta beyazı parmak aralarımızdan akarken, sarısı da avucumuzda kalıyor. Bu yöntemi birçok mutfak şefinin de uyguladığını duymuştum. Bir diğer ve benim de kullandığım yöntem ise, yumurtayı hafif vurarak çatlatıyoruz. Her iki başparmağınızla dikkatlice aralayarak yumurtayı bir sağa ve bir sola olacak şekilde hafifçe eğiyoruz. Beyazının o aralıktan akmasını sağlıyoruz. Beyazı çok kolay bir şekilde akıyor ve sarısı kabuğunun içerisinde kalıyor. Bana göre en kolay yöntem bu diye düşünüyorum.

İÇİNİZDEN BİRİYİM İŞTE

YAZAN: Aynur YURTSEVEN

Çocukluğumda dünyanın kocamanlığı beni şaşırtır, bu kadar canlıyı kucaklayan dünyada insanların umutsuz, çaresiz, mutsuz olması beni derinden üzerdi. Engelli olmam sadece bir ilaç hatasıyla başlamış. Defalarca dilenen özürler kolumu geri getirmedi. Aileme yüklenen acı özrün

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

karşılığı olamadı hiçbir zaman. “Zaman her şeyin ilacıdır” derler. Ne kadar doğru, değil mi? Acılara, sıkıntılara karşı verdiğimiz tepkiler gitgide hafifler, bir süre sonra en katlanılmaz olaylara alışır ve sonrasında ise duyarsız olabiliriz. Benim de acım böyle oldu.

Benim adım Aynur. Hep böyle kalmasını istedim. Çocukluğumda bunun önüne sakat eklendi. Sakat; çürük, işe yaramayan, bir kenara atılmışlık anlamına gelmekteydi. Bu sıfattan nefret ettim. Gençliğimde buna bir de özürlü eklendi. Sanki bir suç işlemişimde, özür diletiliyordum. Bunu da sevmedim. Sonra engelli oluverdim. Koydukları sıfatın hakkını okulda, derste, işte, içeride, dışarıda, aklınıza gelen her yerde ödettiler. Şimdi, dezavantajlı grup oldum.

Beni ister sakat, ister özürlü, ister engelli, ister dezavantajlı kabul edin veya etmeyin, ben içinizden biri Aynur’um işte. Dünlerimin, bugünün içinde yer işgal etmesine izin vermedim. Görünüşün netleşmesi ancak kalbin içine bakıldığı zaman mümkündür. Dışarı bakan rüya görür; İçeri bakan uyanır.

Gönülleri engelsiz olan tüm dostlara selam olsun.

HAKKI ÖDENMEYECEK BİR AVUKAT EBRU TİMTİK

YAZAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktarr@hotmail.com

27 Ağustos 2020 yılıydı gelen bir telefonla alıyordum bu haberi. Devrimci avukat ebru Timtik hayatını kaybetmiş çok üzgünüm diyordu arkadaşım.

Nasıl da kolay söylenmiş gibi geldi bana.

Günlerdir biliyorduk Ebru Timtik adil yargılanma talebiyle ölüm orucundaydı. Sesini duyurmak için çabalıyordu arkadaşları, meslektaşları ve sevenleri.

Yakından tanıdığım, defalarca sohbet etme fırsatı bulduğum onurlu, mücadeleci, hak ve halk savunucusu bir avukat artık yoktu. Yok muydu gerçekten?

Bir taraftan mücadelesi ve inandıkları uğruna yaşamını feda eden bir kişinin verilen hak mücadelesinde yaşayacağını bilmenin gururunu taşıırken, bir yandan da kabullenemiyordum fiziken de olsa bu ölümü. Onu kurtarabilmek için hiçbir yapamadığımdan dolayı suçluluk duygusu yaşıyordum.

Kimdi Ebru Timtik?

14 Haziran 1978 yılında Elazığ’da 16 yaşında bir annenin ilk kızı olarak açtı gözlerini dünyaya. 7 yaşındaydı babasını kaybettiğinde, 23 yaşında 4 çocukla kala kalmıştı anneleri sonradan taşındıkları İstanbul’un ortasında.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Daha küçük bir kız çoğuyken tanık oldu kitapların yakılmasına. 12 Eylül'den sonra şikâyet edilme korkusuyla evdeki sakıncalı bulunabilecek kitapları yakmak zorunda kaldılar.

Babasının ölümünden sonra çocukların her birini biz alalım sen de git evlen diyorlar halaları anneleri Fatma'ya. Tek bir cümleyle yanıt verip susturuyor annesi herkesi.

“Ben çocuklarımı bırakmam, ilk ve son kararımdır bu.”

5 yılı koca İstanbul'da geçen 8 yıllık şehir ve evlilik hayatında sokağa tek başına adım atıp otobüse binmemiş, elektrik, su faturası yatırmamış, alışveriş yapmamış bu çocuk kadının kararı kesindi. Evlenmeyecek, çocuklarını büyütüp okutacaktır.

Çocuklarını alır ve Elazığ'a döner.

Daha lise yıllarında yaratıcılığı ortaya çıkıyordu Ebru'nun. Kâh resim sergisi yaparak, kâh yoksullara yardım için kermes düzenleyerek, kâh dans ve tiyatro ekibi kurarak, kâh anneler günü etkinliği yaparak hayalci ve organizasyoncu özelliklerini gösteriyordu.

Alevi olmasına rağmen Aleviliğe dair inançsal, kültürel, tarihsel bir aktarım yapılmamıştı kendisine. Kendini koruyabilmek için gizlenmek, böyle küçük yalanlar söylemek dışında yalan söylememek, aç gözlü olmamak temel prensiplerindendi.

Bir şeyler araştırmaya ve keşfetmeye devam ediyordu. Lise döneminde kısa bir süre dini yönelimlerin etkisinde kaldı.

Aslında eşitsiz ve çarpık gördüğü, adaletsiz bulduğu şeylerin onda yarattığı huzursuzluğu gidermenin peşine düştü belki de.

Ama Ebru hiçbir şeye körü körüne inanmazdı yaptığı araştırmaların sonunda özellikle kadınları aşağılayan, erkek dilinde yazılmış ve sadece kadınları yükümlülük altına koyan, onları suçlayan bir inancın adaletli olamayacağına, bunun çarpıtılmış olduğuna inanmaya başladı.

Ebru bunları kabullenemezdi.

Bitmek tükenmek bilmez öğrenme merakıyla okumaya, izlemeye, dinlemeye ve sormaya devam etti.

Üniversiteye başlamadan önce de İstanbul'a gidip pazarlamacılık ve tekstil işçisi olarak çalıştı birkaç ay. Annesine maddi destek olmak için yaptığı pazarlamacılığı "Dolandırıcılık bu!" diyerek devam ettirmedi. Sonrada işçiliği çok zor olan kot pantolon fabrikasında kalite kontrol bölümünde çalışmaya başladı. Canını çıkarıyorlardı işçilerin ve her şeye ücret kesintisi yapıyorlardı. Azarlayarak onurlarını kırıyorlardı. Bu süreç, Ebru Timtik'in paranın değerinin tersine, emeğin kutsallığını daha iyi anlamasına epey katkıda bulundu.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Üniversitede gazetecilik bölümünü istiyordu. Metin Göktepe ve Uğur Mumcu'nun vahşice katledilmesi annesini çok tedirgin etti. Yine de tercihleri arasında gazetecilik vardı ama Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandı.

Erzincan'da devam etti yaşamına. Orada radyoculuk yaptı. Halkın türküleriyle, ezgileriyle asıl olarak bu süreçte tanışmış, kaynaşmış oldu.

Ebru için Erzincan çok küçük bir şehirdi, kısa sürede geniş bir arkadaş çevresi edildi. Her görüşten, milliyetten arkadaşı vardı. Kendince bağımsız, kendi doğrularına, aklına göre yaşayan biriydi. Herhangi bir düşünce, siyasi parti anlayış ya da bunlara yakıştırılan davranış özelliklerine göre davranmayı özgürlüğünü kaybetmek olarak yorumluyordu. Aleviler ve dolayısıyla solcular "O faşistlerle ne işin var?" diyorlar, muhafazakarlar, milliyetçiler" komünist" diyorlardı. Oysa gerçekten hiçbirisi değildi daha doğrusu kendisini bir şey olarak ifade etmiyordu.

Erzincan'da büyük ölüm orucu direnişinde yaşamını yitiren Hülya Şimşek'in ailesiyle tanıştı. Onların evinde önce kiracıydı, sonra evin kızı gibi oldu. Bu mütevazı insanların sevgisinden çok etkilendi.

Erzincan'da hak talepleri için düzenlenen Eğitim-Sen, KESK mitinglerine, 1 Mayısılara katılmaya başladı. Solcu olduğu, sol değerleri benimseyip bu değerlere sahip insanlarla beraber yaşama, arkadaşlık etme tercihi o dönemde netleşti.

Erzincan'da okulunu uzattığı için Elazığ'a döndüğünde, bekar teyzesi ve eşinden ayrılıp tek başına çocuğunu büyötmeye çalışan çocukluk arkadaşının işletmesi için bir lokanta açma girişimine öncülük etti. Bugünden bakıldığında tam bir delilik ama ne yapıp edip bir dükkan kiralayıp, evden getirilen, kimileri satın alınan kap kaçak ve ikinci el masa ve sandalyelerle bir lokanta açıldı ve 8 ay kadar da ayakta kaldı. Evim Ev Yemekleri. Elazığ gibi bir şehirde "kadın başına" sermayesiz böyle bir işe kalkışmak kolay bir iş değil ama Ebru Timtik'in kafasına koyduğunu ne yapıp ne edip yapan biri olduğunun göstergelerinden biriydi. Ebru'nun esnafılık yapmak gibi hayali yoktu. Sadece iki kadının ekonomik bağımsızlıklarını kazanmasını ve onları sırf bu nedenle evlilik yapma gibi bir eğilimden uzak tutmak istiyordu.

Halkın Hukuk Bürosu'ndan bir avukatla Munzur Festivalinde tanıştı, sohbet etti. Büro avukatlığı, anlayışı ile ilgili öğrenmeye hemen orada başladı.

Kendisi avukat olmayı düşünmüyordu ama neden halk için, ezilen insanlar için yararlı bir biçimde çalışsın? Neden bu kadar yorularak çalışan insanların yükünü taşımaya yardımcı olmasın? İlk kez halkın avukatlığını yapma fikri burada geçti içinden.

2004 yılında okulu bitirince Av. Behiç Aşçı'nın yanında staja başladı.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Halkın Hukuk Bürosu sadece dar anlamıyla avukatlık yapmıyor, aynı zamanda temel hak ve özgürlük mücadelesi veren çok başarılı bir hukuk bürosuydu.

Avukat Behiç Aşçı'nın tam da 5 Nisan 2006 günü hem de avukatlar gününde, ölüm orucu kararını açıklaması Ebruyu çok etkiledi. Ne yani, bu yemek yemeyi hayatının en büyük zevki olarak yaşayan adam aç mı kalacaktı? Hayır, Behiç Bey buna dayanamazdı, o avukattı, nasıl olur da ölüm orucu yapardı? Neden yapıyordu bunu?

Tam da o dönemde halkın avukatlığına adım attı Ebru.

Mücadele pratiğinin tam ortasındaydı artık.

Basın metni yazmaktan toplantı örgütlemeye, eylem ve basın açıklaması yapmaktan bürokratik görüşmelere her şeyi yeni yeni, pratik içinde yaparken öğreniyordu.

Hak arama mücadelesinin her alanında yerini alıyordu. Gecekondu yıkımlarından işçi eylemlerine, maden katliamlarından öğrenci eylemlerine, gözaltı takiplerinden hapishanelere, miting gözlemciliğinden eylem organizasyonlarına her yere koşturuyordu.

18 Ocak 2013 günü halkın hukuk bürosundan avukat arkadaşlarıyla beraber göz altına alındı.

Neydi suçu? Bir parti ilçe başkanına suikast planlamakla suçlanıyordu, aynı İlçe Başkanı, davasında avukatlığını yaptı. Provokasyon boşa çıktı ama Ebru 14 ay cezaevinde bırakıldı.

12 Eylül 2017'de birçok avukatla beraber tekrar gözaltına alındı, 20 Eylül'de tutuklandı.

İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, 14 Eylül 2018'de görülen duruşmada tutuklu avukatların tamamını tahliye etti.

Ancak kararın uygulanmasının üzerinden 24 saat geçmeden savcı tahliye kararına itiraz etti. Bu kez mahkeme tahliye edilen avukatların tekrar tutuklanmasına karar verdi. Avukatlar, bir gün dışarıda kaldıktan sonra tekrar tutuklanarak ayrı kentlerdeki hapishanelere gönderildiler. Bu arada tahliye kararı veren mahkeme heyeti de değiştirildi.

Mahkeme 20 Mart 2019'da karar açıkladı, 18 avukata toplam 159 yıl 1 ay 30 gün hapis cezası verildi. Dijital olan deliller ortada yoktu. Hatta Ebru'yu kaybettikten sonra gelen bilirkişi raporu da dijital kayıtların hukuka uygun elde edilmediğini, gerçek olup olmadıklarından emin olunamayacağını söylüyordu. İstinaf cezayı onadı. Yargıtay bir türlü dosyayı ele almıyordu.

Ebru bu adaletsizliğe sessiz kalamadı. Biri bir şeyler yapmalı diye düşündü?

Her zaman her yerde sorumlulukları öncelikle üstlenen Ebru bu adaletsizliği yaşamını feda ederek yerle bir etmek istedi.

Ebru, 5 Nisan 2020 tarihinde adil yargılanma talebiyle başlattığı açlık grevini ölüm orucuna dönüştürdü. Dışarıda da adil yargılama talepli bir mücadele verildi. Ne yazık ki

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

vicdandan ve adalet duygusundan habersiz yöneticiler görmedi, duymadı. Biz Ebru'muzu fiziken kaybetmiş olduk.

Sevginin, emeğin, fedakarlığın adıydı o. Vefa, en temel değerlerinden biriydi. İnsan sevmeyi de öğrenir demişti bir gün bir avukat arkadaşına. Ben kâhraman değilim, adalet tanrıçası hiç değilim derdi. Hep farklı olanı arıyoruz, oysa sıradan olan çok daha samimi ve gerçekçidir diye düşünürdü.

Kadının ezilmesi ve sömürülmesi konusunda çok hassastı.

Sakin ve anlayışlı bir mizacı olmasına rağmen, eğer bir yerde halka düşman olanların halkı ezmeye çalıştığını görürse dayanamazdı.

İçinden geldiğinde arkadaşlarına şiir okumaya başlayan, türkü söylemeyi ve dinlemeyi çok seven bizlerden biriydi Ebru. Bulunduğu kalabalıklarda özellikle yalnız gördüğü kişilerle daha yakın olup sohbet ederek, onları anlamaya, tanımaya çaba gösterirdi.

Kocaman bir yüreğe sahip, önce ben değil önce biz diyen özgüvenli bir can ayrılmış oldu aramızdan.

Çatışmada yaralanmış müvekkilinin hastanede katledilmemesi için hastane koridorlarını inleyen, müvekkiliyle orada görüşe bilmek için volkana dönüşen bir mücadelesi vardı.

Hapishanede en az ziyaretçisi olanlarla ilgilenirdi daima. Müvekkillerinin ailelerine her koşulda zaman ayırırdı. İnandığı dava uğruna gece gündüz demeden çalışırdı.

Ölümünden sonra Avrupa ülkelerinden hukuk örgütleri ve barolar, 14 Haziran'ı Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü ilan etti.

Yazımızı Ebru'nun kendi sözleriyle bitirelim:

Bir gün kardeşiyle sohbetinde dökülür bu kelimeler ağızından: “insanın ne için yaşadığı ve ne için öldüğü önemlidir, gerisi tali bir durum”

Seni asla unutmayacağız. Mücadelenle bizlere öğretmeye ve öncülük etme devam edeceksin Ebru.

Bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm mücadelesi veren insanların gücüne güç katacak senin örnek duruşun ve yaşamın.

Yıldızlar yoldaşın olsun.

Bu yazıyı yazarken zaman zaman Ebru Timtik'in yol arkadaşı ve kardeşi Barkın Timtik'in ve Avukat Aytaç Ünsal'ın Ebru'yu anlatan yazılarından yararlandım.

İYİLEŞMEK İYİLEŞTİRMEK

İyileşmek ve iyileştirmek kavramları, bazı otoritelerce psikolojik, sosyolojik açıdan yıllar yılı incelendi, irdelendi insanlar üzerinde. Kadın erkek, ana evlat, eşler, kardeşler arası ilişkiler gözlemlendi, ortaya çıkan sorunlara çözüm bulunmaya çalışıldı.

Yetmedi, yetemedi bu yapılanlar kuşkusuz. Sorun neredeydi? İzlenecek yol hangisiydi?

Eğitim, öğretim olsaydı tek çözüm, söz konusu sıkıntılar öğretmenler, doktorlar, mühendisler arasında yaşanmayacaktı. Oysa çoklarına tanık olduk bugüne dek. Ezilen, ezen yok sayan, yok sayılanlar vardı içlerinde. Demek ki tahsil, diploma yetmiyordu yaşanmayacaklara. O halde yetiştirme çevresi, yetiştirme yöntemleri de önemliydi.

Doğaldır ki çoğumuz psikolog, sosyolog değiliz ama irdelenmek istenen sorun ve çözümler hakkında söz sahibi olmamamız düşünülmemelidir. Şimdiye dek izlenen çözüm yöntemleri yetersiz, dahası yanlış da olabilir.

Örneğin, eşler arasındaki sorunlar incelenirken genelleme yapmak yanlış bir yol izlemeye neden olabilir. Belki sayısı çok olmasa da birlikte el ele aynı hedefe yürüyen eşleri yok saymamak gerekir. Bilindiği üzere, sözü edilen bu tür eşlere, tahsil görmüş kesimlerde olduğu gibi eğitimsiz kesimlerde de rastlamaktayız. Bu durumda ortaya başka başka olgular çıkabiliyor. Örneğin, sevgi yoksunluğu veya aşırı korumacılık, özgüven eksikliği gibi özellikler olumsuz davranışlara davetiye çıkarabilir. O halde ne yapmalı? Amacımız sorunlu eşlerin sırtını sıvazlamak değildir ama birtakım iyileştirmeler denenebilir.

Şimdi, “Neye göre, kime göre iyileştirme diye düşünülebilir. Kastedilen psikopat ya da hasta ruhlu olanlar değil. Örneğin bu kişilerde, yetiştiği çevrenin yetiştirme yönteminin etkisinden arındırılmak suretiyle iyileştirme gerçekleştirilebilir. İyileştirme ise sevgi desteği, olumlu davranışlar karşısında onay verme, alkışlama ya da ileriye atılan adımlarda güdüleme, yanında olma arzusunu belli etme olabilir. Bu tür yöntemler az da olsa denenmiştir ve sonuç alınmıştır. Böylelikle bazı evlilik kurumları yıkılmaktan kurtulmuştur.

Biz kadınlar çoğu zaman ötekileştirildiğimizden dolayı yakınırız, böyle olmaması için çözümler üretiriz. Oysa yalnızca ötekileştirilen bizler değiliz. Bazı erkekler, yaşlılar, engelliler, toplum içindeki bazı azınlıklar, başörtülüler de ötekileştiriliyor. Bütün bunlar da göz ardı edilmemeli, onların da hakları gözetilmelidir.

HAK MI, HUKUK MU, LÜTUF MU?

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi KADININ İNSAN HAKKI

YAZAN: Avukat Şadan TUTUMLU

sadantutumlu@gmail.com

1948’de kabul edilmiş olan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nden bu yana insanlığın en büyük özlemlerinden birisi, insan haklarından herkesin eşit olarak faydalanması ve her bir bireyin benzer statüye tabi kılınmasını istemekle başlamıştır.

Haklarımızı koruma altına alan hukuk sistemlerine göre her bir birey cinsiyeti, ırkı, dini, dili, yaşı, uyruğu gibi farklara bakılmaksızın yasalar önünde eşittir. Eşit, özgür ve onurlu yaşama hakkı diyebileceğimiz ve doğarken sahip olduğumuz temel haklar, ömrümüz boyunca kesintisiz olarak sürer, vazgeçilemez ve hiçbir durumda değiştirilemez. Peki, bu haklara örnek verecek olursak bu haklar nelerdir?

Kadının kamu yaşamındaki hakları: İzin almadan istediği işte çalışma hakkı, eşit ücret hakkı, eşit eğitim hakkı, kendi istediği partiye oy verme hakkı, siyasi partiye katılma hakkı, ev kadını veya tarımda aile işçisi olarak çalışsa bile sigortalı olma hakkı, dini yaşama katılma ya da katılmama hakkı.

Kadının evlilikle ilgili hakları: İsteddiği kişiyle evlenme hakkı, eşit miras hakkı, şiddete maruz kalmama hakkı, kendi malına sahip olma hakkı, kumayı reddetme hakkı, resmi nikâh hakkı.

Kadının boşanma ile ilgili hakları: Ev tutarak ayrı yaşama hakkı, boşanmak için mahkemeye başvurma hakkı, çocuklarının velayetini alma hakkı, nafaka alma hakkı, kendi malını beraberinde götürme hakkı.

Kadının bedensel hakları: Kendi cinselliğini yaşama hakkı; tecavüze ve tacize maruz kalmadan yaşama hakkı; doğum kontrolünü kullanma veya kullanmama hakkı; sağlıklı yaşama hakkı; kadının bedeninin yalnızca kendine ait olması hakkı.

Tarihsel süreçte kadın hakları ile ilgili çalışmalara ve gelişmelere bakıldığında görüleceği üzere; ataerkil sistem kadını, ekonomik ve siyasal yaşama katılımının dışında bırakmış, temel sorumluluk alanı olarak sadece çocuklara bakma ve ev işleri gibi özel alanda yüklenen rollerle sınırlamış ve böylece kadını ikincilleştirerek erkeklere bağımlı kılmaya zorlamıştır.

Fransız Devriminden bu yana kadınlar erkeklerle eşit haklara sahip olabilmek için çeşitli mücadelelere girişmişler, II. Dünya Savaşı sonrası hız ve kimlik kazanan bu mücadele sonucu kadınların korunması, ayrımcılığın ortadan kaldırılarak gerçek anlamda eşitliğin sağlanabilmesi için ulusal ve uluslararası düzeyde birçok çalışma gerçekleştirilmiştir.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Gelinen aşamada mevcut hukuki düzenlemelerin kadınların haklarını korumaya yetmediği görülmüş, kadına yönelik şiddet yasak olmasına rağmen rakamsal verilerle tüm dünyada kadına yönelik şiddet tavan yapmış, kadının boşanma hakkı olmasına rağmen şiddete dur deyip ayrılmak isteyen kadınlar öldürülmüş, kadının miras hakkı var denmiş ama mal paylaşımından sadece erkeklere pay verilmiş, kadınların ifade özgürlüğü var ama sivil toplum çalışmalarında, meslek örgütlerinde, devletin tüm kademelerinde söz sahibi olup kadınlar adına da konuşanlar hep erkekler olmuştur. Bütün bunlar kadınların, insan haklarından erkeklerle eşit bir şekilde yararlanmadığını göstermektedir ve 21'inci yüzyıl demokrasilerinde kadının insan hakları en önemli siyasal, toplumsal ve hukuki mesele olmuştur.

Görülüyor ki erkeklerin belirleyici olduğu yönetim sistemleri ve hukuk düzenleri geçmişten günümüze kadınları koruyamamaktadır. Bu kapsamda bakıldığında hak ve özgürlüğün kadınlar açısından lütuf olmayıp, hukuk çerçevesinde hak olarak değerlendirildiğinin kabulü gerekir.

Dünya genelinde ve Türkiye özelinde kadınların insan olmakla sahip oldukları hak ve özgürlüklerinin lütuf olarak görülmesine rağmen, bazı hallerde canları pahasına ödedikleri bedeller sonucunda haklarını adım adım, parça parça elde ettikleri ve aldıkları görülmüştür.

Türkiye'de kadın haklarının kazanılması, Osmanlı'nın son yıllarında başlasa da **Mustafa Kemal Atatürk**'ün önderliğinde, halkın azmi ve cesaretiyle **Türkiye Cumhuriyeti**'nin kurulmasıyla önemli bir dönüm noktası oldu. 1843 yılında tıbbiye mektebi bünyesinde kadınların ebelik eğitimi almaya başlaması, yasal olarak elde edilen **ilk kadın kazanımı** olarak kabul edilirken, 1926 yılında kabul edilen **Medeni Kanun**, **Türkiye'de kadın haklarının tarihsel gelişimini** başka bir seviyeye taşıdı.

Türkiye için kadın hakları anlamında en büyük şansımızın Mustafa Kemal Atatürk gibi büyük bir öndere sahip olduğumuzu görüyoruz. Bir ülkenin kuruluşunu, demokratikleşmesini, çağdaşlaşmasını, ekonomik kalkınmasını, sosyal hayatın zenginleşmesini ancak ve ancak kadın haklarının kabulü ve kadın erkek eşitliğinden geçtiğini düşünen, bilen, uygulayan bir liderdi.

Onun içindir ki Cumhuriyetin kuruluşundan sonra büyük bir hukuk devrimine başlatarak kadınların bir birey olarak haklarını kullanabileceği Türk Medeni Kanunu, İş Kanunu, Türk Ceza Kanunu gibi kanunlarla kadınların hak ve özgürlükler açısından eşit konuma gelmesi için büyük bir mücadele vermiştir.

Toplumun her alanında toparlayıcı, birleştirici, yapıcı, üretici ve yönlendirici olan kadınların hak ve özgürlüklerinin verilmesinin lütuf olamayacağı, aksi düşüncenin bir insanlık ayıbı olduğu ve çağımıza uygun olmayan bir zihniyet yapısı olduğunun kabulü gerekir.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Kadınlar halen insan olarak kabul edilmeyi ve hak ve özgürlükler açısından eşit muamelelerinin sağlanması için mücadelelerini her alanda sürdürmeye devam etmektedir ve edecektir.

Umuyoruz ki bir gün kadın haklarının ayrıca konuşulmadığı, sadece insan haklarının konuşulduğu ve daha da zenginleştirildiği dönemleri hep birlikte görürüz.

28.03.2022

ARI KOVANI

BİR ANNENİN EĞİTİLMESİ 2. VE SON BÖLÜM

KONUK: Ayten GÖZÜPEK

SÖYLEŞİYİ YAPAN: Eylem YURTSEVER

eylemyurtsever@gmail.com

Eylem Yurtsever: Zihinsel engelliler okuluna gitmenizle çocuğunuzun da zihinsel engelli olması arasında bir paralellik var mı?

Ayten Gözüpek: Evet.

Eylem Yurtsever: Okuduğunuz okul çocuğunuzu yetiştirmenizi destekledi mi?

Ayten Gözüpek: Aslında tam tersi... Benim çocuğumdan öğrendiklerim okulda çok yararlı oldu. İş yerinde de çok yararlı oldu. Sürekli araştırıp sorduğum için, “Çocuğuma ne yaparsam yardımcı olurum, nasıl daha ileriye götürebilirim?” diye hem kitapları okudum hem doktorlarla sürekli iletişim hâlindeydim. Onlar da benim bu ilgimi bildikleri için bana bütün kapıları açıyorlardı. Benim yapacağımı bildikleri için sürekli önerilerde bulunuyorlardı. Onu terapilere götürüyordum; uzun bir süre, ama çok uzun bir süre terapilere götürdüm. Çocuğumu iki terapiye birden götürdüm.

Eylem Yurtsever: Ne tür terapilerdi bunlar?

Ayten Gözüpek: Biri ego terapi.

Eylem Yurtsever: Ego terapiyi açabilir misiniz yani ne öğreniyorlardı çocuklar?

Ayten Gözüpek: Ego terapide çocuğun oturup, uzun süre bir şeye konsantre olması, el becerisi, grup motorik, sign motorik... Bunları öğretiyorlardı. Yani çocuğunuz hiç ilgisiz ya da çok aktif olabilir. Bu ikisinin arasını buluyorlar, “normal” bir düzeye getiriyorlar; tırnak içinde normal diyorum. Ya ilgisini aktifleştiriyorlar, ya da Enerjisini konsantre olmasıyla balans yapıp yani dengeleyip düşünce yoluyla oyun yoluyla uzun bir süre daha oturmasına masa oyunları ile ilgisini oraya aktarmasına yardımcı oluyorlar. Yani her türlü sıfırın altı ve üstünü sıfıra

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi
eşitliyorlar diyebilirim. Çok yukarıdaki hareket halindeki bir çocuğu ya da çok aşağıda pasif haldeki bir çocuğu ortaya çekiyorlar; normal bir düzeye getiriyorlar.

Eylem Yurtsever: Anladım. Uyumlu hale getiriyorlar.

Ayten Gözüpek: Krampin cimmastikte de çocuğun bütün kas kemik denge hareketlerini sağlıyorlar. Mesela, tırmanamıyorsa, tırmanmayı öğretiyorlar. Denge üzerinde yürüyemiyorsa, yürümeyi öğretiyorlar; takla atamıyorsa, onu öğretiyorlar yani beynin, bütün organlara kas kemik hepsine emir verdiğinde, organların da çalışmasını ve bunu kendine zarar vermeden, düşmeden yapmasını sağlıyorlar.

Eylem Yurtsever: Bunu uzun yıllar çocuğunuzla yaptınız. Bunun yanında bir de diğer çocuğunuz vardı, o engelli değildi ve onunla da ilgilenmeniz gerekiyordu. Bu iki şeyin dengesini nasıl sağladığınızı düşünüyorsunuz?

Ayten Gözüpek: Herhalde o sıralar o kadar detaylı düşünmüyordum. Yapılacak mı? Evet, yapıyordum. Eğer, o durumda ara verip düşünseydim, o kadar başarılı olamazdım. Sabah kalkıyordum ve hemen “şu, şu, şu, şu yapılacak,” diye işleri sıraya sokuyordum. Tabi ki her iki çocuğuma da eşit davranmak zorundaydım. Bir tanesi rahatsız, diğeri sağlıklı diye sağlıklıyı da bir kenara atmamam gerekirdi çünkü onun sağlığının bozulmasına neden olurdu bu. Psikolojisinin bozulmasına da neden olurdu. Onunla da ilgileniyordum, öbürüyle de ilgileniyordum. Kendi derslerimle de ilgileniyordum. Kendimi dinlendirmem de gerekiyordu. Arkadaşlarla bir yere gidiyordum. Bir şekilde yolunu bulup ayarlıyordum. Arkadaşlarımın hepsinin çocuğu vardı. Onu belirtmem gerekiyor. Yani ben arkadaşlarımla eğlenmeye gidiyordum derken onlar çocuklarını, ben de çocuklarımı getiriyordum. Eğlenmemiz çocuklar bazında oluyordu.

Eylem Yurtsever: Yani hem iki şeye de bakmış oluyordunuz; hem çocuklarınızla ilgileniyordunuz hem de eğleniyordunuz.

Ayten Gözüpek: Çocuklar havuzda yüzerken, biz de lâflıyorduk. Hem yüzüyor, hem de arkadaşlarla konuşuyorduk hem de çocuklarımızla ilgileniyorduk. bir de, hep beraber oturup yemek yiyorduk ki sofr kültürü çocuklar için çok önemlidir yani. Kalabalık bir sofrada oturup yemek yemek başka, bir çocuğu tek başına yemeye mecbur etmek başka. bu şekilde. Sinemaya gittik. Sürekli parklara gidiyorduk. Buradaki parklar biraz fazla yeşillikli ve sululu. Suyla oynama olanakları var. Yeşillik çok fazla. Parktaki aletler çok değişik, onlara gidiyorduk. Büyük parklara gidiyorduk, piknik yapıyorduk... Bir sürü etkinlikler oluyordu, onlara gidiyorduk. (Sokak etkinlikleri) bu şekilde...

Eylem Yurtsever: Çocuklarınız arasındaki etkileşim nasıldı?

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Ayten Gözüpek: İyiydi. İyiydi çünkü ben eşit davrandığıma inanıyordum, öyle düşünüyordum. Bunun geri dönüşümünü de aldım. Büyüdüler, şimdi artık küçük değiller. Kocaman insan oldular. Onların bana geri dönüşümleri hala saygılı ve sevgi dolu. Demek ki doğru yapmışım. Hep eşit davranıyordum. Mesela ben kirazı ya da eriği sayarak veriyordum. Çikolata mı vereceğim, sayarak veriyordum ama o onu yemiyorsa, bu bunu yemiyorsa, birbirlerine veriyorlarsa, o onların sorunu. Yani her şeyi tabaklarına eşit sayıda koyup veriyordum. Bunu da her seferinde belirtiyordum: Ben saydım, ikinizinki de eşit kavga etmeyin!

Eylem Yurtsever: Çok güzel.

Ayten Gözüpek: Bırakıyordum önlerine. Sevgimden de aynı şekilde yani birini öpüyorsam ötekini de bırakmıyordum. Birine masal okuyorsam, öbürüne de...Giyisi alınıyorsa, öbürüne de; oyuncak alınıyorsa, ötekine de... Bu şekilde yapılıyordu. eksik gedik yoktu. Sürekli oyuncak da almıyordum.

Eylem Yurtsever: Siz zaten eğitimi aldığınız için çocukla nasıl ilgilenilir, burada biliyordunuz.

Ayten Gözüpek: Eğitimi ben daha sonra, çocuklarımı büyüttükten sonra aldım. Çocuklar belli bir yaşa gelince okula başladım.

Eylem Yurtsever: Peki çocuklar biri 10 yaşında, birisi dokuz yaşındaydı. Şimdi eğitimi aldınız, stajınızı zihinsel engelliler okulunda yaptınız, bir yıl mıydı bu arada staj?

Ayten Gözüpek: Staj yarım seneydi, son sömestirde tez üzerine staj yaptım.

Eylem Yurtsever: Yarım sene evet. Ondan sonra nasıl iş buldunuz ya da şu an çalışıyorsunuz, ana okulu öğretmenisiniz galiba değilmi? Nasıl oldu süreç aynı yerde misiniz? ondan biraz bahseder misiniz?

Ayten Gözüpek: Orada değilim, sınıf arkadaşım la ben oradan çıktık. Çalıştığımız iş yerinin prensipleri, başka problemleri vardı.

Eylem Yurtsever: Önce okuldan sonraki yerinize nasıl geçtiniz? Ben bunu soruyorum. çünkü Almanya'da okul okuduktan sonra iş bulma konusunu öğrenmek istedim.

Ayten Gözüpek: Anladım, biz staj yaparken beğendiler her ikimizi de ve Kabul ettiler. Bize dediler ki, “gelin çalışın” biz de kabul ettik şartları. Onlar da bizi görüp beğendiler. .biz öylelikle başladık. Ama bir çok arkadaşımızın başına da aynı şey geldi. Stajda görüp beğeniyorlar ve işe alıyorlar. Kadrolu eleman oluyorsunuz.

Eylem Yurtsever: O kadarda zor değildi sizin için? Yani işe alım süreci.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Ayten Gözüpek: Ama biz çalıştık. Ben çalışmayıp da “ben stajyerim” deyip kenarda durursan, başına böyle olumlu şeyler gelmeyebilir. İşveren bir şekilde işçilerine soruyor, “bu Stajyerler nasıldır?” diye. Sürekli kontrol halindesiniz. Biz orada bir eğitimci gibi çalışıyorduk resmen. Bize verilen ödevleri yapıyorduk. onun dışında çalışıyorduk. Çünkü her zaman insanın görmesi lazım. Bütün bu alıcılarını, antenlerini açması lazım. Hayatın neresinde olursan ol, cinsiyetin, yaşın ne olursa olsun, bunu bilmek zorundasın. Alıcılarını açmak zorundasın. Eğer girdiğin iş yerinde, girdiğin toplumda ve girdiğin ülkede farketmiyor, nereye gidersen git bütün algılarını, alıcılarını açarsan, o zaman karşıdaki insan nasıl bir zor durumda, nasıl kolay yaşantısı var, nasıl yapıyor, neyi, nereye koyuyor? Kiminle, ne konuşuyor? Bu tip şeyleri gözlemlersen. detayları kaçırmıyorsun. Buda sana artı olarak geri dönüyor.

Bu arkadaşımın bizim benzer noktalarımız çok fazlaydı. Biz bir yere girdiğimiz zaman, bakıyorduk, görüyorduk, dinliyorduk duyuyorduk, her bir şekilde her şeyi algılayamazsak bile, çok şeyi algılıyorduk. Detayları kaçırmamaya özen gösteriyorduk. Oradaki iş arkadaşımız, eğitimci, bir bakıyoruz iki çocuk, üç çocuk, geri kalan diğer gruptaki çocuklar orada kalıyorlar. Bu sefer gidip onlarla ilgileniyorduk.

Eylem Yurtsever: Yani tamamlayıcı oluyordunuz değil mi?

Ayten Gözüpek: Can simidi gibi yardımcı oluyorduk her konuda. Yatak odasına götürüyorduk çocukları mesela yatırmaya, gidip orada durmuyorduk öyle. Biz nasıl yatıyorlar, önce onlara baktık. O eğitimciler nasıl bir pozisyonda duruyorlar, önce onu gördük. Mesela ya yatıyorsun, ya oturuyorsun, bacağının sol tarafında bir çocuk, sağ tarafında bir çocuk, iki bacağının arasında bir çocuk, ondan sonra eller kalıyor boşta. Yanında duran, bacağının solunda ve sağında duranın öbür tarafına ellerini uzatıyorsun. Bu sefer bir sonraki çocuğa yetişiyorsun. Böylelikle beş çocuğa dokunuyorsun.

Eylem Yurtsever: Çocuk temas istiyor değil mi?

Ayten Gözüpek: İsteyen var, istemeyen var. Çoğu istiyor ama.

Eylem Yurtsever: İstemeyene nasıl yardımcı oluyordunuz?

Ayten Gözüpek: Onun küçücük, yumuşak bir bez hayvanı vardır, bebeği vardır, ya da kokulu örtüsü vardır; artık nasıl bir alışkanlığı varsa, geliyor, odanın sakın bir köşesine koyuyorsun. Diğer çocuklar rahatsız etmesin diye, ya da ses az gelsin diye, ondan sonra örtüyorsun üstünü. Veriyorsun kokulu örtüsünü, hayvanını, bebeğini neyse ne, onu bırakıyorsun kendi kendine. Odadaki sesler, mırıl mırıl ninni gibi geliyor ona, uyuyordu. O çocuklar öyle istiyorlardı, biz de öyle yapıyorduk. Dokunmuyorduk. Bazıları dokunmak istiyor, ya da dokunulmak istiyordu.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Bu şekilde bir eğitimcinin beş çocuğa dokunduğunu ve uyuttuğunu görüyorsun. Kalkıyor yavaşça oradan, gidiyor uyumayanların yanına oturuyor. Oturuyor, yatıyor. O şekilde bütün hepsi uyuyuncaya kadar, sonra da çıkıyor.

Eylem Yurtsever: Peki, bu okulda ne kadar kaldınız?

Ayten Gözüpek: Yuvada üç sene kaldım.

Eylem Yurtsever: Ondan sonra ne yaptınız?

Ayten Gözüpek: Çıktım. Bir yer var Türkiye'nin Kızılay'ı gibi. Kızılhaç, orada iş buldum.

Eylem Yurtsever: Vay! Kızılhaç' da çalıştınız.

Ayten Gözüpek: Orada da çalıştım ama oradaki çalışmam şöyle oldu: Saat 1:00'de başlıyordu, dörde kadar. Okul çocukları. Okulun bahçesinde iki katlı bir bina vardı. Çocuklar geliyorlar okuldan çıkıp karşıya geçiyorlar, okul bahçesinden binaya geliyorlardı. Önce yemek yiyorlardı, sonra ödev yapıyorlardı, ondan sonra hyine okulun binasında oynuyorlardı.

Eylem Yurtsever: Sizin orada rolünüz neydi?

Ayten Gözüpek: Yemeği verip ödevlerine yardım etmek. Bahçede oynadığı zaman, bahçede gözlem yapmak, yani çocukların başlarına bir şey gelmesin diye.

Eylem Yurtsever: Zorlayıcı bir şey miydi? Kızılhaç' da çalışmanız, o süreç?

Ayten Gözüpek: Çocuklarla çalışmak değil mi? Markasının firmasının adı önemli değil, okul çocuklarıyla çalışmak biraz zor tabi. Küçük çocuklarla çalışmaktan daha zor.

Eylem Yurtsever: Orada ne kadar çalıştınız?

Ayten Gözüpek: Orada bir yıl çalıştım, bu da benim şansım oldu. Hamburk'ta okul çocuklarına verilen eğitimin yönetmeliği değişti. Sadece özel bir firmaya devredildi bu konu. Kina Akademi adı altında firmanın bir kuruluşu gelip bu görevleri diğerlerinden; kiliseden de ya Kızılhaç'tan, gibi yerlerden kendi üzerine devretmesi, öylelikle işim son buldu. Tekrar başvurmadım. Keşke de başvursaydım diye düşünüyorum şimdi.

Eylem Yurtsever: Neden?

Ayten Gözüpek: Daha avantajlı şartlara sahip olabilirdim.

Eylem Yurtsever: Peki ondan sonra ne yaptınız? Yani ben sizin bu son zamanlarda çalıştığınız işi de merak ediyordum. İşiniz hakkında biraz bilgin var, o çok ilgimi çekmişti, o çocukların eğitilme süreci.

Ayten Gözüpek: Bu işi buldum. Zaten sürekli iş arıyoruz. İş ve İşçi Bulma Kurumu çünkü ben kendiliğinden çıkmadığım için her iki işte de. İş ve İşçi Bulma Kurumuna gidiyorsun. Eğer kendi kendine işten çıkarsan, üç ay boyunca İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

yararlanamıyorsun, Almanya'da böyle. işveren tarafından çıkartıldığın anda, derhal baş vuruyorsun ve paran oradan devam ediyor. Hakların, emekliliğin ve sağlık sigortan devlet üzerinden devam ediyor. İş bulmak üzere bir de sana işte buluyorlar. Yani firmalar var o firmaların adreslerini veriyorlar. O firmalara gittiğimiz zaman bize iş buluyorlar. Adresler veriyorlar, gidiyoruz. Eğer beğenirlerse, devlet o firmalara bizi işe soktuğu için para veriyor.

Eylem Yurtsever: Çok güzel.

Ayten Gözüpek: Ama ben bunu internetten buldum, firma aracılığıyla değil. Başvurdum. Görüşme yapıldı, iş alımı için yapılan görüşmeler. Ondan sonra kabul oldu. On sene doldu, bitti, 11 senedir orada çalışıyorum şu anda.

Eylem Yurtsever: Ooo bayağı oldu. Oradaki yöntemi anlatabilir misiniz? O yöntem çok ilgimi çekmişti. Okulda eğitimin yöntemi, tekniği mi denir bilmiyorum. O çocukların eğitilme tekniği. O çocukları nasıl eğitiyorsunuz? Galiba okulunuzun ayrı bir kendisine has bir tekniği varmış.

Ayten Gözüpek: Evet bizim çalıştığımız konseptimiz yani şöyle bir şey var: Bizde grup yok. 0-3 yaş grubu 3-06 yaş grubu iki grupdayız biz. Ben 3-6 yaş grubunda çalışıyorum. Gruplar yok, fonksiyonları olan odalar var. bizim bir konseptimiz var. Yuvamızda küçük bebeklerin grubu var. İki tane var. Bizim yaş grubu olan çocuklar açık konsepti, onun türkçesini bilmiyorum. Ama şöyle açıklayabilirim: Fonksiyonel odalarımız var.

Bu odalara çocuklar gitmek istediği zaman gidebilir. Ama bu nasıl oluyor kaos da olmaması lazım. Bizim bilmemiz lazım bu çocuk nerede, ne zaman, hangi odaya girdi? Şu anda hangi odada? Çocukların erişebileceği magnetic, mıknatıslı tahtamız var. evet, her çocuğun mıknatıslı Fotoğrafları var. Bu mıknatıslı tahtanın üzerinde de grupların fotoğrafları var. Yani boş tahta değil. Grupların fotoğraflarının yapıştırıldığı mıknatıslı bir tahta var.

Çocukların kendi fotoğraflarının arkasında da mıknatıs var. Eğitimcilerin fotoğraflarının arkasında da mıknatıs var. Hatta stajyerlerin bile mıknatıslı fotoğrafları var. Ben sabah geliyorum işe, diyelim ki atolyedeyim. Atölyede oyun hamuru var. Çivi çakılıp testereyle kesilecek bir alan var.

Eylem Yurtsever: Marangoz gibi mi?

Ayten Gözüpek: Evet ama çok küçük. Boya yapılabilecek ya da kesip biçilip, yapıştırılabilecek alanlar var. Atolyemiz böyle. Bir de küçük lavabamız var. Atölyeye kendi fotoğrafımı koyduğum zaman çocuklar biliyor ki o gün kim atolyede. Veya bir başka küçük odamız daha var. O odada da bebeklerimiz küçük bir mutfakımız, Kitaplığımız, masa, sandalye

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi
ama onların hepsi çocuk boylarında. Yastıklarımız, battaniyelerimiz, el kuklalarımız, bu tip şeyler var. Orası rol bölümü oluyor. Bir çocuk bir role girmek isteyebilir.

Eylem Yurtsever: Ooo! çok güzel.

Ayten Gözüpek: O şekilde değişik kıyafetlerimiz var, süslü püslü şapkalar, ayakkabılar, çantalar. Hep biz büyüklerin kullandığı eşyalar, giyiniyorlar. Aynamız var. Bu şekilde oyun oynuyorlar. İsteddiği rolün oyununu yapabiliyorlar, girebiliyorlar. Veya spor salonumuz var. O spor salonuna gitmek istiyorsa, o da olabilir veya bir küçük bahçemiz var. O eğitmen nasıl bir plan yapıyorsa. Veya dışardaki oyun parkı o da olabilir. Kendi fotoğrafını yapııştırıyor. Ondan sonra çocuklarla bütün gün içerisinde ne yapmak istiyorsa, fotoğrafların yerlerini değiştiriyor. Yemeğe gidiyorsa, yemek mutfağımızın resmi var. Ona yapııştırıyor kendi fotoğrafını. Yemeğe gidiyor, geliyor. Ondan sonra da bizim yeşil ve kırmızı boncuklarımız var. Eğer yemeği beğeniyorsa, yeşil boncuk atıyor kavanoza. Yok beğenmiyorsa, kırmızı boncuk atıyor. İki kavanozumuz var, iki boncuk rengimiz var. Böylelikle o günkü yemeğin beğenilip beğenilmediğini öğreniyoruz ki bir dahaki sefere ısmarlayalım ya da ısmarlamayalım. Çocukların istediği, beğendiği şeyleri, çoğunluğun beğendiği şeyleri seçmeye çalışıyoruz yemek seçiminde.

Eylem Yurtsever: Sadece yemek seçiminde mi bu kırmızı yeşil boncukları kullanıyorsunuz?

Ayten Gözüpek: Sadece yemek için yapılan bir seçim. Çocuklar kendi kendilerine karar veriyorlar. Ben bu yemeği sevdim, ben bu yemeği sevmedim. Yemek işleri bittikten sonra bakıyoruz, Bir de bizim bir listemiz var. Bu tarihte, bu yemek çoğunluk tarafından beğenildi, tekrar ısmarlayabiliriz. Bu tarihteki bu yemek 2-3 çocuk tarafından beynildi, geri kalan tüm çocuklar beğenmedi, bir daha ısmarlamayalım. Yani çocuklar karar veriyor. Gideceği odaya da çocuklar karar veriyor. mesela haftada bir müzik öğretmeni geliyor. Çocukların kullanabileceği müzik enstrümanları çocukların boylarına uygun darbikalar var. Çocuklarla beraber bu müzik öğretmeni gitar çalıp şarkı söylüyor. Çocuklar şarkı söylüyorlar, dans ediyorlar. Ve bu müzik enstrümanların ıçalışıyorlar. Ritim tutturmaya çalışıyorlar. Müzik öğretmeni buna yardım ediyor. ondan sonra haftada bir, (Bir dakika, bunun Türkçesini bilmiyorum.) Güney Amerika davulu ama bizim davul değil. Bu davulla ritim tutma, ritim öğrenme çalışması yapıyoruz. Ama bunlar Güney Amerika davulundan, Brazilya'dan gelen değil. İnce, uzun Afrika'lıların davulları gibi. Çocuk boylarında. Ama bildiğiniz Türk davulları gibi değil, Latin Amerika, Afrika'nın davulları. onlara haftada bir öğretmen geliyor, zamba adı, çocuklara ritim öğretiyor.

Eylem Yurtsever: Çocuklara okuma saati falan var mı?

Ayten Gözüpek: Biz okul değiliz.

Eylem Yurtsever: Okuma saati derken, çocuklara kitap okuyor musunuz?

Ayten Gözüpek: Her zaman. Özellikle Stajyerin görevi, çocuklara okumak. Evet, var. Özellikle kış günlerinde role büründüğü oda biraz daha karanlığa kalıyor. orada ışık azaldığı için orayı biz iyice kapatıyoruz, iyice kalınlaştırıyoruz. Orada yemekten sonra da dinlenme saati de yapıyoruz. Ya kitap okuyoruz, Ya dabir masal dinliyor çocuklar. Ama onun dışında kitap okuyoruz. Çocuk istediği zaman getirip elimize vergiyi zaman kitap okuyoruz.

Eylem Yurtsever: Normalde sizin Almanya'ya gittikten sonra Türkiye'deki yaşamınızı çok sormasam bile, Almanya'daki yaşamınızı sormamın nedeni; bir kadının nasıl kendi ayaklarının üzerinde durmaya çalışması ile ilgili bir deneyim dinlemektir. Bunun dışında bu yöntemi-tekniki de öğrenmek istedim. çok ilgimi çekti. Dergi okurlarıyla da bunu paylaşmak istedim. Onun dışında yani kendiniz hakkında söylemek istediğiniz, nasıl bağımsız bir insan olmanız hakkında benim sormayı unuttuğum, ya da tavsiyeleriniz, ya da herhangi bir şekilde söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Ayten Gözüpek: Aslında bir sürü şey vardır mutlaka tabii ki ama çok kısa şunu söyleyebilirim: Eğer bir kadın ya da bir anne doğru bildiğine inandığı bir şey yapıyorsa, sonuna kadar götürsün bence. Etrafından çekilmesin. O etraf benim de etrafımda vardı.

Herkes bana bı bı darken, ben doğru bildiğim yoldan yürüdüm. Herkez şimdi parmağıyla gösteriyor, “afetin” diyor.

Eylem Yurtsever: Bir örnekle açıklayabilir misiniz? Mesela okul okurken, okumaya başlarken, ya da bir şey yaptığınızda, etraftan destek görmediğiniz zamanlar nasıl oldu o süreç?

Ayten Gözüpek: Ben umursamıyordum yalnız. Benim avantajım, karakterimin en iyi noktası bu, en iyi halkası diyeyim bu. Doğru bildiğim yolda gittim ve etrafındakileri eledim, umursamadım. Benim için söylenilen sözlerin hiç biri önemli değil. Çünkü hepsi arkamdan söyleniyor. Arkamdan söylenilen sözler arkamda olduğu için duymuyorum. görmüyorum.

Eylem Yurtsever: Evet mantıklı, böyle mutlaka bunu yaşayan başka insanlarda vardır. Onların da kendini sizin yerinize koymasına için bir örnek verebilir misiniz?

Ayten Gözüpek: Almanya'da iki mahallede kaldım. Birincisinde çok geçmişim olmadı, çok insan tanımadım. Ama ikincisinde epey bir insan tanıdım. Çünkü iki çocukla beraber parka da gidiyordum sürekli ve oradaki türkleri tanıma şansım, zamanım oldu.

Eylem Yurtsever: Sadece Türkler mi vardı o mahallede çoğunlukla?

Ayten Gözüpek: Bir sürü insan vardı ama ben genelde Türklerle ilişkiye girdim. Çünkü okulda bir sürü yabancı insan görüyorsun. yuvada zaten bir sürü yabancı insanla görüşüyorsun.

Alman olsun yabancı olsun sürekli Almanca konuşuyorsun. Aile yok, akraba yok, gönlün kayıyor.

Eylem Yurtsever: Tabi kendi dilini konuşuyorsun.

Ayten Gözüpek: Aklın kayıyor. Ben de o yüzden fırsat bu fırsat diyordum. Gördüğüm şu: orada çok tembeller. Bizim mahalleye Almanca kursu geldi. Ben otobüse, trene binip gidiyordum. Önce çocuğumu bırakıyordum yuvaya, ondan sonra otobüs, trenlerle gidiyordum. Almanca kursuna. Bunlar mahalleden, apartmandan aşağı inecekler, oraya gidecekler. Toplasan 5 dakika, en fazla, 10 dakika bile değil. 5 dakika tutan bir sürede orada olacaklar. Hemen merdivenden inip karşıya geçiyorsun, kurs, gitmiyorlar. Ve haftada bir, buna burun kıvırıyorlardı. Ya da çocuklarını yuvaya vermeleri. Ve bununla mücadele ettiğim bir kadın vardı. Gençecik bir kadın. Onun beş tane çocuğu oldu. Sırayla çocuk yaptı. Onun en büyük oğlu, benim en küçük çocuğumla yaşıtı. Ben çocuklarımla ikisini de erken yaşta yuvaya verdim. Onların sosyalleşmesi, kalem, makas gibi okul araç gereçlerini bir an önce kullanması, oyuncak, ya da her hangi bir şeyi paylaşması, Almanca öğrenmeleri, her şeyin açısından iyi olur diye ve okula gitmem açısından iyi olur, benim açımdan da iyi olur diye.

Eylem Yurtsever: Tabi.

Ayten Gözüpek: Çocukları yuvaya erken vermiştim. Bu bayan çocuğunu, çocuk arabasında, alışveriş merkezlerinde büyüttü diyebilirim. Alışveriş merkezlerine gidiyordu. Geç kalkıyordu, erken kalkmıyordu. O yüzden çocuğu yuvaya vermek istemiyordu. Çocuğunu arabaya bindiriyordu, alışveriş merkezine gidiyordu. Gününü o şekilde geçiriyordu. O çocuğun kemik yapısı, o çocuğun zihinsel yapısı, bilemiyorum yani çocuk zaten başarılı olmadı şu anda. Benim çocuğum zihinsel özürlüydü. Belli bir noktaya kadar geldi, ondan sonrası yok. Ama bu, öyle değildi.

Eylem Yurtsever: Evet ama.

Ayten Gözüpek: Zeki, akıllı bir çocuktu, sağlıklı bir çocuktu ama eğitim verilmediği, ilgilenilmediği için çocuk başarılı olamadı.

Eylem Yurtsever: Şimdi ne yapıyor mesela çocuk?

Ayten Gözüpek: Şu anda doğru dürüst bir mesleği yok. İş bulup çalışmanın derdinde öyle yani.

Eylem Yurtsever: Peki sizin büyük oğlunuz ne yapıyor şu an?

Ayten Gözüpek: Büyük oğlanla bu konuda mücadele etmiştim. Onun derdi, hemen kısa yoldan okulu bitirip işe başlamak. Ona birazcık vicdan yaptım diyebilirim. Dedim ki, “bak ben yaşıyım, hastayım, sırf benim için bu sınava girsen. Sadece gir, bir bak bakalım kazanıp

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

kazanamayacağına, sadece gir sınava.” Çünkü buranın okul sistemi çok farklı. En kötüsü, en ortası, en güzeli, en yükseği, üç değişik kademe var. Ondan sonra başlıyor yüksek okul, ya da meslek okulları. Bu üç kademedede en kötüsünü seçti. Bu da benim hazmedemeyeceğim bir durum

Eylem Yurtsever: Tabi.

Ayten Gözüpek: Sınava girdi, ortaya geldi. Yapabildiğine inandı. Ondan sonra bıraktım, dedim ki, “üstüne çıkmayacağım.” Ben yine aynı şekilde telkin usulüyle onu bir yerlere getirme çabasındaydım. Onu da başardı, onun sınavına da girdi. Bir üstüne de geldi. Sıra geldi üniversiteyi okumaya. Üniversiteyi okumayı istemiyordu. Ben de bir onun yarım sene mücadelesini verdim. “Sadece, sadece benim için 1 kere oraya gir, bak bakalım beğenmiyorsan benim ağzımdan bir daha bir şey çıkmayacak. Sana söz veriyorum.” gibi telkinlerle, veya vicdan yaparak çocuk sınavı kazandı. Almanya’da iyi bir üniversiteyi kazandı. Başka bir şehirde kazandı, gitti oraya ve çok memnun kaldı. Okulu bitirdi, okulda çok fazla yabancı yokmuş. Hatta bir tane siyah Afrika’lı bir çocuk varmış, koskoca üniversitede bir tane Afrika’lı var.

Eylem Yurtsever: Bir de o var.

Ayten Gözüpek: Yani Almanların gittiği bir üniversite, orayı kazandı. Orayı bitirdikten sonra bir de eline bir olanak çıktı, başka bir ülkede çalışma olanağı. Oraya gitti, onu da yaptı geldi, o görevi de bitirdi. Tek başına başka bir ülkede yaşamak, bunu da kendine kanıtladı. Şimdi Almanya’da iyi bir firmada, yani epey bilinen, saygın bir firmada çalışıyor. Memnun işinden.

Eylem Yurtsever: Çok güzel, eğitilmiş bir kadının, eğitilmiş oğlu nasıl olur?

Ayten Gözüpek: Çocuğu.

Eylem Yurtsever: Çocuğu evet. Yani o kadar çok mutlu oldum ki anlattığınız bu şey için. Çünkü bu anlattıklarınızı diğer insanlar da dinleyecekler ve diğer insanlar için de bir şey olacak bence. Yani en azından bir örnek görseler, benim için iyi bir şey olur. onlar için iyi bir şey olur diye düşünüyorum. Son olarak paylaşmak istediğiniz, benim sormayı unuttuğum, ya da sizin “ya bu da söylense iyi olur.” Dediğiniz,

Ayten Gözüpek: Aslında benim çok samimi olduğum, okul aracılığıyla tanıdığım, görüştüğüm arkadaşımın çocuklarını da anlatmak isterim çok çok kısa. Onun da iki çocuğu vardı. Birisi annesiyle aynı mesleği yaptı, evlendi. kocası ile beraber bir ev satın aldılar. Önce uzun zaman kocasını tanımak istedi, hayatı gezip tozup öğrenmek istedi. Biraz para biriktirmek istedi. Ondan sonra çocuk sahibi olmak istedi ve şu anda bir çocuğu var. Arkadaşımın diğer

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

çocuğu, o da meslek eğitimini yaptı. Çok sevdiği bir mesleyi var evlendi ve bir çocuğu var. Yani kararlı bir anne-babanın, ya da sadece annenin çocuğu istikrarlı, kararlı, kendi yolunu çizen bir ebeveynin çocuğu herhalde “herhalde” diyorum, her zaman istisnalar olur,

Eylem Yurtsever: Tabii.

Ayten Gözüpek: Doğru yolu bir şekilde buluyor hayatım bir döneminde.

Eylem Yurtsever: Kesinlikle yani sizin yaptığınız vicdan yapmayı bile güzel kullandığınız için çocuğunuz okudu. Yani her şeyin doğru kullanıldığında güzel olabileceğini gördük şu an.

Ayten Gözüpek: Bir şey daha söyleyebilirim.

Eylem Yurtsever: Tabi.

Ayten Gözüpek: O kadar kadın ve genç kızla karşılaştım, o kadar çok sorunlarını dinledim ki yani karakterimden dolayı dinlemeyi sevdiğim için karşıdaki konuşuyordu, ben sadece dinliyordum. Staj yaptıktan sonra çalıştığım iş yerimde bir bayanı tanıdım. Genç bir bayandı. O zamanlar 25 yaşındaydı. Almanya'da doğmuş, büyümüş, belli bir yere kadar okula gitmiş, ondan sonra karşı'deki komşusu çalışıp para kazanıyor diye, kendisi de okulu bırakmış, iş hayatına başlamış ve iş hayatı darken, temizlik firmasına girip temizlik yapmaya başlamış. Okulundan olmuş. Daha sonra, epey epey zaman sonra bunun hata olduğunu anlamış. Benim çalıştığım yuvada staj yapmaya başladı. Ama onun bir meslek okuluna başlaması lazım, kaydını yaptırmaması lazımdı. Ne yazık ki o kadar geç kalmış ki yaşından dolayı kaydını yaptıramadı.

Eylem Yurtsever: Kaç yaşındaydı?

Ayten Gözüpek: Evet, yuvada öğretmenlik okuluna girme hakkını kaybetti. Başka bir meslek düşünmesi gerekiyordu. Düşünebiliyor musunuz? o kızın, bu genç kızın anne babası “baskı” demeyeyim de, zamanında yeteri kadar tepki vermiş olsaydı, kızıyla farklı konuşmuş olsaydı, o kız okulunu bitirseydi, her hangi bir mesleğe girmiş olsaydı, çok daha farklı olurdu, mutlu olurdu.

Eylem Yurtsever: Kesinlikle yani yanlış bir şey. Peki şu an ne yapıyor?

Ayten Gözüpek: Uzun zamandır görmüyorum. Benim yolum çok farklı olduğu için on yıldır sürekli ben çalıştığım için başka şeylere de olanak tanıdığım için yani benim zamanım kalmıyor. Bir tarafa gezmeye bile gidemiyorum. Karşıya bile gidemiyorum öbür tarafa. Benim eski iş yerimle şimdiki iş yerim ters istikamette, oraya ulaşamıyorum.

Eylem Yurtsever: Evet.

Ayten Gözüpek: Görmüyorum, o yüzden de bilmiyorum. Ama bir şekilde bir yolunu bulmuştur, bir yerlere girmiştir mutlaka diye düşünüyorum, umuyorum.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Eylem Yurtsever: Evet yani bir annenin çocuğunu iyi yönlendirmesi ve kötü yönlendirmesi ile ilgili iki-üç örnek dinledik. İyi oldu tabi yani bunun dışında söylemek istediğiniz bir şey yoksa, size çok teşekkür ediyorum. Gerçekten çok güzel bir söyleşi olduğunu düşünüyorum. Umarım ki siz de öyle düşünüyorsunuzdur.

Ayten Gözüpek: Ben de öyle düşünüyorum. Teşekkür ederim.

Eylem Yurtsever: Ben de teşekkür ederim.

KADININ GÜNCEİ MART

HAZIRLAYAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktarr@hotmail.com

Merhaba umudun kadınları dergisi dinleyicileri.

Dünyadan ülkemize birbirinden farklı haberlerle 2. ayımızda sizlerle. Önce başlıklar

Türkiye Körler Federasyonu'nun Kazananı Kadın Hareketi

Altınokta Körler Derneği İstanbul Şubesinde hukuk semineri ve 8 Mart etkinliği

Victoria's Secret'a ilk Down Sendromlu model: Sofia Jirau

Kadınlar Türkiye'nin dört bir yanında meydanlarda haykırdı: 'Asla yalnız yürümeyeceksin'

İzmir Büyükşehir Belediyesi hijyenik ped üretim atölyesi açtı: 'Adettendir, üretiyoruz'

2021 yılında 280 kadın öldürüldü, 217 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu

Adana Büyükşehir Belediyesi'nden toplumsal cinsiyet eşitliği çalışması

Ankara Büyükşehir'den kadın üreticilere destek

Afganistan'da Taliban'dan kadınlara hamam yasağı

'Biri aşk, biri iş için' diyen çift vajinalı Evelyn Miller ikinci çocuğuna hamile

Kadınlar şikayet etti, Avrupa'dan Pfizer/BioNTech aşısına soruşturma başlatıldı

Türkiye Körler Federasyonu'nun Kazananı Kadın Hareketi

13 Mart 2022 tarihinde, Ankara Yılmaz Güney Sahnesi'nde, Türkiye Körler Federasyonu olağan genel kurulunu yaptı. 26 kişiden oluşan yönetim kuruluna 5 kadın girebildi. Altınokta Körler Derneği Türkiye Körler Federasyonu kadın delegeleri, derneklerinin son genel kurulunda yönetime hiçbir kadın üyenin girememesi üzerine bir mücadele başlattı. Genel kurul öncesinde delege olan kadınlar toplantı yaparak aldıkları kararları seçim komisyonu ve başkan adayına iletti. Mücadele sonuç verdi ve kadınlar Altınokta Körler Derneği'nden üç kadının yönetime girmesini sağladılar.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Türkiye Körler Federasyonu'nun yönetiminde Altınokta Körler Derneğinden Sevgi Mart Göcen, Mürvet Murat, Handan Solmaz yer alırken, Çağdaş Görmeyenler Derneği'nden de Figen Bilgen ve Müjgan Bilgen Özen yer aldı.

Federasyon Yönetiminin Yürütme Kurulunda Altınokta'dan iki, Çağdaş Görmeyenler Derneği'nden ise iki kadın bulunuyor. Bu kararlı duruşları ile sonuç alan kadınları kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Altınokta Körler Derneği İstanbul Şubesinde Hukuk Semineri Ve 8 Mart Etkinliği

8 Mart Salı günü, Altı Nokta Körler Derneğinin İstanbul Şubesi Kadın Kolları Başkanlığı Mecidiyeköy'deki binasında kadınlara yönelik etkinlikler düzenledi.

Önce görme engelli Avukat Berrak Çağlar 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Şiddetin Önlenmesi Yasası ve Medeni Kanundaki kadın haklarını anlatan bir seminer verdi.

Kalabalık bir katılımımla gerçekleşen etkinlik kadın üyeler tarafından ilgiyle dinlendi.

Daha sonra Altınokta Körler Derneği İstanbul şube Başkanı Ziya Özdem bütün kadın katılımcılara şube adına hediyeler verdi.

Etkinlikler kendileri de görme engelli olan nazlı Elitok ve Tülay Yılmaz tarafından verilen konserlerle son buldu.

Victoria's Secret'a İlk Down Sendromlu Model: Sofia Jirau

ABD'de düzenlenen New York Moda Haftası'nda Şubat 2020'de podyuma çıktığında moda endüstrisinin dikkatini çeken model Sofia Jirau, Victoria's Secret için poz veren ilk Down Sendromlu model oldu.

Jirau'nun, çeşitlilik eksikliği nedeniyle eleştirildikten sonra farklı ten tonlarında iç çamaşırları üreten ve trans birey Valentina Sampaio ile modellik anlaşması yapan markanın bu konuya dair güvenilirliğini geri kazanmak için oluşturduğu 'Love Cloud' adlı iç çamaşırı koleksiyonunun kampanyasına katıldığı belirtildi.

Porto Rikolu model ve aktivist Jirau, Victoria's Secret için poz vererek 'hayalini gerçeğe dönüştürdüğü'nü söyledi.

Instagram'da 167 bin takipçisi olan Jirau'nun giyim, aksesuar ve ev tekstili ürünlerini sattığı 'Alavett' adlı markası da bulunuyor.

Kadınlar Türkiye'nin Dört Bir Yanında Meydanlarda Haykırdı: "Asla Yalnız Yürümeyeceksin"

Türkiye'nin dört bir yanında meydanlara çıkan kadınlar, katliamlar, adaletsizlikler ve sömürüye karşı birlikte yürüdü.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü öncesi bir araya gelen kadınlar katledilen ve yitirilen isimleri de anarak eşitlik ve adalet taleplerini haykırdı.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün bu yıl salı gününe denk gelmesi nedeniyle eylemlerin çoğu 6 Martta gerçekleştirildi.

İSTANBUL

Kadıköy

İstanbul 8 Mart Kadın Platformu'nun çağrısıyla saat 13.30 itibarıyla Kadıköy İskele Meydanı'nda toplandı. "Yoksulluğa, şiddete, sömürüye karşı mücadelemizi büyütüyoruz. Değiştirecek gücümüz var!" pankartı açıldı. "Kadınlar birlikte güçlü", "Kadın cinayetleri politiktir", "Trans cinayetleri politiktir" sloganları atıldı.

Avcılar

İstanbul'un Avcılar ilçesindeki çeşitli kültür ve sanat derneğine üye kadınlar Havuz Meydanı'nda bir araya geldi. Meydanda erkekler tarafından öldürülen, çoğu kamuoyunda tanınan isimlerden oluşan kadınların resimleri sergilendi.

Meydana öldürülen kadınların sembolik ayakkabıları yerleştirildi. Kadınlar yapılan anma etkinliğinden sonra çalınan müzik eşliğinde dans etti, halay çekti. Etkinliği organize eden isimlerden Pevrıldane Dünder, "Yaklaşan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü sembolik olarak resim ve çeşitli objelerle andık. Arkadaşlarımız bugünü umudu yitirmediğimizi göstermek için yas havasında kutlamak istemedi" dedi.

Kadın Motosikletçiler 8 Mart İçin Caddelerdeydi

İstanbul'da toplanan kadın motosikletçiler, trafikte ve sosyal hayatta kadınlara karşı işlenen şiddet olaylarına dikkat çekmek ve kadınların da sosyal hayatta aktif olarak yer almalarının önemini vurgulamak için 8 Mart Dünya Kadınlar Günü öncesinde motosiklet sürdü. Mecidiyeköy'de başlayan sürüş, Taksim, Beşiktaş, Ortaköy güzergahında devam ederek Beşiktaş Meydanı'nda son buldu. Sürüşe birçok kadınla birlikte onlara destek veren erkek motosiklet tutkunları da katıldı.

Adana'da Kadınlar Meydanda

Adana'da çeşitli kadın sivil toplum kuruluşlarının çağrısıyla kadınlar, Seyhan ilçesi, Baraj Caddesi'ndeki Kasım Gülek Köprüsü'nde buluştu. Ellerindeki pankart ve dövizlerle çeşitli sloganlar atan kadınlar, Uğur Mumcu Meydanı'na yürüdü.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Hijyenik Ped Üretim Atölyesi Açtı: "Adettendir, Üretiyoruz"

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

İzmir Büyükşehir Belediyesi, yoksulluğa karşı geliştirdiği ekonomik ve sosyal dayanışma hizmetlerini çeşitlendirerek sürdürüyor. Gençlerin en önemli ihtiyaçlarından birinin hijyenik kadın pedi olduğunu belirtmesi üzerine harekete geçen İzmir Büyükşehir Belediyesi, "Adettendir Üretiyoruz" projesini başlattı.

Regl yoksulluğuna karşı "Hijyenik ped ihtiyaçtır, lüks değil!" sloganıyla hayata geçirilen proje kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası Halkapınar Kurs Merkezi'nde 18-29 yaş arasındaki kadınlarla ped üretimi atölyesi yapılacak. Atölye tarihi başvuruların tamamlanmasının ardından açıklanacak.

Atölye kapsamında ilk gün kadın bedenine ilişkin önyargılara karşı, regl olmanın sağlık ve sosyal boyutları ele alınacak, ayrıca temel dikiş bilgisi eğitimi verilecek. İkinci gün ise dikiş pratiği yapılarak ped üretimi yapılacak. Üretimde atıksız ürün kullanılarak doğaya da katkıda bulunulması amaçlanıyor.

2021 yılında 280 kadın öldürüldü, 217 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu tarafından yayımlanan 2021 yılı veri raporunu göre 2021 yılında 280 kadın öldürüldü, 217 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu.

Yayımlanan verilere göre, 2021 yılında 280 kadın erkekler tarafından öldürülürken; 217 kadın da şüpheli şekilde ölü olarak bulundu.

Raporda, bu yıl işlenen 280 kadın cinayetinde, öldürülen kadınların 33'ünün daha önceden polis ya da savcılığa şikayette bulunduğu ya da koruma kararı olduğu bilgisi de verildi.

Yine rapora göre, 35 kadın cinayetinde öldürülen kadınlardan 20'si yakınlarıyla birlikte öldürüldü, 17 olayda da kadınların yakınları yaralandı.

Verilere ilişkin raporda, "Bu yıl yaşanan önemli gelişmelerden biri tüm kadınların, çocukların, LGBTİQ+ bireylerin hayatını ilgilendiren İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede imzanın geri çekilmesi" denildi.

Rapordaki veriler şöyle:

"280 kadının 124'ü evli olduğu erkek, 37'si birlikte olduğu erkek, 24'ü tanıdık birisi, 21'i eskiden evli olduğu erkek, 16'sı akrabası, 13'ü eskiden birlikte olduğu erkek, 13'ü babası, 11'i oğlu, 6'sı kardeşi, 3'ü tanımadığı birisi, 1'i kendisini bir süredir takip eden erkek tarafından öldürüldü. 11 kadının ölümüne sebep olan kişilerin yakınlık durumu tespit edilemedi.

Kadınların 178'i evinde, 33'ü sokak ortasında, 12'si arazide, 10'u işyeri, 9'u arabada, 8'i ıssız yerde, 6'sı otelde, 2'si apartman girişinde, 2'si parkta, 1'i kömürlükte, 1'i barakada, 1'i okul önünde, 1'i minibüste, 1'i evinin dışındaki tuvalette, 1'i avukatlık bürosunda, 1'i

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi
fabrikada, 1'i otoparkta, 1'i evinin önünde, 1'i sağlık ocağı bahçesinde öldürülmüştür. 10'unun öldürüldüğü yer tespit edilememiştir.

"24 Kadının Uzaklaştırma Veya Koruma Kararı Var, 9 Kadın Şikayetçi Olmuş"

2021 yılında öldürülen kadınların 251'inin koruma kararının olup olmadığı bilinmiyor. 24 kadının uzaklaştırma veya koruma kararı olduğu, 9 kadının polis veya savcılık şikâyeti olduğu, ayrıca öldürülen kadınlardan 30'unun boşanma aşamasında olduğu biliniyor."

"Şüpheli Kadın Ölümleri Pandemide Arttı"

Raporda, "İntihar veya doğal ölüm gibi sunulan şüpheli kadın ölümleri ve şüpheli bir şekilde ölü bulunan kadın sayısında pandemi süreciyle birlikte çok ciddi bir artış yaşanmaktadır" denildi.

Raporda yer verilen şüpheli kadın ölümlerinin bazıları şöyle:

Şanlıurfa'da 23 yaşındaki Mülkiye Kazan, kaybolduktan 35 gün sonra evinin yakınlarındaki bir köyde ölü bulundu. Mülkiye'nin ölümüyle ilgili tutuklanan M.A.'nın, Mülkiye Kazan'ın son telefon sinyalinin geldiği yerde bulunduğu ortaya çıktı.

Kocaeli'nde 40 yaşındaki Lola Ibatova, kaldığı otel odasında ölü bulundu. Lola Ibatova ile birlikte otele gelen M.H., Lola'nın ölümüyle ilgili tutuklandı.

Diyarbakır'da 16 yaşındaki Reyhan Direkçi, okulunda silahla vurulmuş halde ölü bulundu. Resmi kayıtlara intihar olarak geçse de olayda kullanılan silahın emekli polis C.A.'ya ait olduğu öğrenildi.

20 yaşındaki Elif Toru, İstanbul'da bir göl kenarında ölü bulundu.

26 yaşındaki Garibe Gezer, Mardin'de kaldığı cezaevinde ölü bulundu. İntihar ettiği iddia edilen Gezer, daha önce cezaevinde işkence gördüğünü ve cinsel saldırıya uğradığını söylemişti. Gezer'in ailesi ve avukatları Gezer'in ölümünün şüpheli olduğunu, hücre cezasında kendisini asmasının mümkün olmadığını ifade etti.

Diyarbakır'da 2 çocuk annesi olan 23 yaşındaki Şerife Çiçek ölü bulundu.

Bingöl'de yurttan kalan Şifanur, yurt binasının 4. katından düşerek öldü. Olay yerine gelen savcının, öğrenciler ve yurt görevlilerine kimseye herhangi bir bilgi paylaşmamaları konusunda uyarıda bulunduğu öğrenildi.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nden Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışması

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, eşit toplum, kadına yönelik şiddetin son bulması, kadının karar alma mekanizmalarında daha fazla yer alması ve kadının ekonomik olarak güçlenmesi amacıyla belediye bünyesinde kurduğu Kadın ve Aile Hizmetleri

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Daire Başkanlığı'nın iştirakçileri arasında yer aldığı projenin ilk çalışmasında etkili mesajlar verildi.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ve Katılımcılık Eğitimi

Proje Koordinatörü Çiğdem Güvercin Dağdelen, Adana Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Daire Başkanı Ayten Dolançay, Kadına Özgürlük ve Eşitlik Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Av. Ülkü Tolunay'ın konuşmalarının ardından Toplumsal Cinsiyet Uzmanı Nurcihan Temur ile Yerel Yönetimler ve Hukuk Uzmanı Avukat Ozlem Kara tarafından Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Katılımcılık Eğitimi verildi. Ardından Adana Büyükşehir Belediyesi personeliyle odak grup görüşmeleri gerçekleştirildi.

Ankara Büyükşehir'den Kadın Üreticilere Destek

Ankara Büyükşehir Belediyesi, kırsal kalkınmayı desteklemek ve yerli üretme katkısı sağlamak amacıyla 'kadın dostu' Başkent olma yolunda çalışmalarını aralıksız sürdürüyor.

Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı, kadın hayvan yetiştiricilerini girişimciliğe teşvik etmek, üretimden kopmamalarını sağlamak ve ekonomik yönden destek olmak için 25 ilçede hayvan yemi olarak kullanılan "mısır silajı" dağıtımına başladı.

Yüzde 100 Hibe İle 674 Hayvan Üreticisi Kadın Ve 10 Afetzedeye Bu Destekten Yararlanacak

Büyükşehir Belediyesinin Gölbaşı Karaoğlan'da bulunan arazisinde üretilen yaklaşık bin 500 ton mısır silajı, yüzde 100 hibe ile toplam 674 kadın hayvan üreticisi ile 10 afetzedeye teslim edilecek.

Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı ekipleri, kent genelinde 1-20 adet arası büyükbaş hayvanı olan kadın yetiştiricisine kişi başı ikişer ton mısır silajı desteğinde bulunacak.

Başkentli Kadın Üreticiler Yem Desteğinden Memnun

Dağıtımın ilk başladığı noktalardan biri olan Gölbaşı Karaoğlan ve Ayaş Sinanlı bölgesinde hayvan yetiştiriciliği yapan kadın üreticiler, hayvan yemi desteği sayesinde ekonomik yönden büyük ölçüde rahatladıklarını belirterek Büyükşehir Belediyesine teşekkür ettiler.

Afganistan'da Taliban'dan Kadınlara Hamam Yasağı

Afganistan'da 15 Ağustos'ta iktidarı ele geçirdikten sonra kadın haklarına adeta savaş açan ve birçok tartışmalı uygulamaya imza atan Taliban, son olarak kadınların hamama gitmesini de yasakladı.

Ülkenin kuzeyindeki Balkh ve Herat vilayetlerinde kadınlara hamam yasağı geldi. Bu yasağın, ülke geneline yayılmasından endişe edildiği bildirildi.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Hamamların çok popüler olduğu ülkede birçok kişi, giderek ağırlaşan kriz koşullarında sadece hamamlarda sıcak suyla yıkanabiliyor.

Taliban'ın iktidara gelmesinin ardından Kadın İşleri Bakanlığı lağvedilmiş, kadınların tek başına uzun seyahate çıkması yasaklanmış ve bazı okullarda kız çocuklarının eğitim alması engellenmişti.

Ekonominin çökme noktasına gelmesi ve uluslararası yardımların kesilmesi, Afganistan'ı ciddi bir krizle ve açlık riskiyle karşı karşıya bıraktı.

Taliban'ın geçen haftalarda vitrin mankenlerinin kafalarının İslam'a aykırı olduğu gerekçesiyle kesilmesini emretmesi, tepkilere yol açmıştı.

'Biri Aşk, Biri İş İçin' Diyen Çift Vajinalı Evelyn Miller İkinci Çocuğuna Hamile

İki rahimle dünyaya gelen OnlyFans yıldızı Evelyn Miller hamile olduğunu açıkladı. İlk çocuğunu yaklaşık 7 ay önce kucağına aldığını söyleyen sosyal medya fenomeni, şimdilerde 13 haftalık hamile olduğunu açıkladı.

20 yaşında çift vajinalı olarak dünyaya geldiğini öğrendiğini belirten OnlyFans yıldızı Evelyn Miller, nadir görülen durumunu avantaja çevirdiğini söylemişti. Çift vajinalı olarak doğmanın zorlukları kadar güzel yanları olduğundan bahseden Miller, “Biri aşk, biri iş için” sözleriyle sosyal medyanın gündemine yerleşmişti. 7 ay öncesinde ilk bebeğini kucağına alan Miller, sağ tarafındaki vajinasında yeni bir bebeğin büyüdüğünü belirtti. İkinci hamileliğinde doktor gözleminin arttığını söyleyen Miller, gebeliğinin güzel yanları görmeye başladığını ifade etti.

Avustralya’da yaşayan 31 yaşındaki kadın, yıllar boyunca çift vajinaya sahip olduğunu fark etmediğini dile getirdi. Bir doktor kontrolü sırasında durumu anladıklarını söyleyen Miller, bir süre şartlarını saklamayı tercih ettiğini anlattı. Utanılacak bir durum olmadığını kabul ettiğinde ise Miller, sosyal medya hesabından takicileriyle paylaştı.

İnsanların kendisine yoğun bir şekilde ilgi gösterdiğini anlatan Miller, “Sadece bir vajinamın olmasını istemiyorum. İki vajinaya sahip olmak cinsel hayatımı daha eğlenceli hale getirdi ve bence tüm bedenleri kucaklamak önemli, hepimiz çok farklı olabiliriz. İş için bir vajina ve kişisel hayatım için bir vajina kullanabildim, bu da durumu benim için duygusal ve fiziksel olarak çok daha kolay hale getirdi” ifadelerini kullandı.

Kadınlar Şikayet Etti, Avrupa’dan Pfizer/Biontech Aşısına Soruşturma Başlatıldı

Avrupa’da yetkililer binlerce kadından gelen şikayetleri değerlendirmeye aldığını ve Pfizer/BioNTech’in Covid-19 aşısı ile Moderna aşısı ile ilgili soruşturma başlatıldığını duyurdu.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Avrupa İlaç Ajansı'nın İlaç Güvenlik Komitesi, aşı olan kadınlarda aşırı kanama ve regl dönemlerinin bozulduğuna dair iddiaları değerlendirmeye aldığını açıkladı. Avrupa İlaç Ajansı'nın AB'deki vakalara ve klinik test verilerini kullanarak mRNA bazlı Covid-19 aşıları ile kadınların yaşadığı sağlık sorunları arasında bir bağ olup olmadığının inceleneceğini duyurdu.

Gelen şikayetler üzerine Moderna ve Pfizer/BioNTech'in aşısı ile ilgili soruşturma başlatıldı.

Yapılan araştırmalara göre mRNA aşısı olan her 10 kadından 4'ünde bu sorunun yaşandığı kaydedildi. Fakat geçmişte yapılan araştırma ve incelemeler Pfizer/BioNTech aşısının doğurganlığı etkilemediğini ve hem hamile kadınlar hem de çocuklarında bir yan etki gözlenmediğini duyurdu.

Şimdilik bizlerden bu kadar. Yeni sayımızda görüşmek dileğiyle.

SELVİ BOYLUM ALYAZMALIM

ÖYKÜ-ŞİİR

BİR KUNDAK BEBEK

YAZAN: Emine KAMÇI

(Yazarın Anılara Tutunmak kitabından alınmıştır)

eminekamci@hotmail.com

Ben, munise olmak istemiyorum.

O güleç, neşeli kadın şimdi yok artık.

Çok çok eskiden, ben daha henüz üç-dört yaşlarındayken, munise de genç kızlığa yeni adım atmıştı. Babaları, onları küçük yaşta bırakmak zorunda kaldığından, anneleri münire hanım, çocuklarını yalnız başına büyütmişti. Munise, bu neşeli halini biraz annesinden biraz da halasından almıştı. Munise'nin ablası Zehra, hiç onlara benzemezdi. Gerçi iyi huylu, akıllı başında bir kızdı ama ne munise kadar çok gülen ne de halası kadar kırırdak biriydi.

Halası ve arkadaşlarıyla birlikte komşu bahçesine piknik yapmaya giderlerken, munise de hafif kısık sesiyle kıkırdarak, arkalarından koşuyordu elindeki sepetle.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Yoldan birkaç basamak inip de çardağın altına geldiğinde, kendisinden daha büyük olan halası ve diğer kızların işlerini ellerine almakta gecikmediklerini gördü. Kendisi de işini torbadan tam çıkarıyordu ki, ev sahibi komşu kızı ona seslendi.

“Munise! Gel bakalım; en küçüğümüz olarak, çayları sen dağıtıver.” Dedi.

Saadet, kızların geleceğini haber alır almaz, çaydanlığı ocağa oturtmuştu. Munise çayları getirirken, kızlar da el işlerini kaldırıp, sepetlerinde ne varsa, ortada serili kilim ve sofra bezinin üzerine bir bir yığmaya başladılar. Haşlanmış patates ve yumurta, kızarmış biber ve köfte, kaygana,’ Karadeniz yöresinde yapılan, hamsili ya da sade yumurtalı akıtma, fasulye turşusu, salatalık, domates.

Ve zeytinden oluşan zengin denebilecek bir sofra hazırladılar.

Kızlar yemeklerini iştahla yerlerken, Saadet birden,

“Bu gece yalnızım, biliyorsunuz, bizimkiler, nineyi gömmek için köye götürdüler. Küçük kardeşlerimi de bana bıraktılar.” Dedi.

Bu iş en çok da Munise’nin halasına yaramıştı. Annesinin azarlarından uzak ve gönlünce kuduracağı bir gece geçireceği için seviniyordu.

“Ooo, şenlik var desene!” dedi.

Büyükanne ölmeden önce de pek sık olmamakla birlikte, Saadet yine böyle kardeşleriyle evde yalnız kaldığında, komşu kızlar gece olunca, hemen soluğu Saadet’lerde alırlardı. Fakat kızların eğlencesi çok kısa sürer, hatta büyükanne gelince, kızlar evlerine dağılmak zorunda kalırlardı. Çünkü, büyükanne Saadet’i çok sıkır, adeta ona soluk aldırılmazdı. Ne arkadaşlarına gitmesine ne de arkadaşlarının ona gelmesine izin verirdi. Bu durumda, Saadet de bu geliş gidişleri, gizli saklı yapmak zorunda kalırdı. Büyükanne’nin yetkileri, Saadet’in annesinden de babasından da fazlaydı.

Artık büyükanne yoktu. Bir daha da geri dönmeyecekti. Eğlenceleri yarıda kesilmeyecek, arkadaşlarına, “Gelme, gitme,” diyen olmayacaktı. Saadet “böyle düşünmekle, büyükanneme acaba haksızlık mı ediyorum;” diye bir an suçluluk duymaktan kendisini alamadı.

Selime’nin sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı Saadet. Selime Munise’ye, annesinden izin almasını söylüyordu. Selime’nin öyle bir derdi yoktu. O kimseye hesap vermezdi.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Münüre hanım kızlarını pek sıkımadı ama, oturduğu mahalle çok mutasıp olduğundan, çocuklarına kötü bir laf gelsin de istemezdi. Zehra varlığı, yokluğu fark edilmeyen bir çocuktur. Endişesi, Munise'den yanaydı. Onun da içinde hiçbir kötülük yoktu, ancak delidolu halasına biraz çektiği için, ele avuca sığmıyordu. Gerçi, munise halası gibi değildi. Munise'nin halası Selime, bu mütahasıp mahallenin Erkek Fatma'sıydı. O mutasıplık falan tanımaz, erkek çocuklarla çelikçomak oynar, at arabalarının tepesinde erkeklerle görünmekten hiç çekinmezdi. Bu yüzden annesinden çok azar işittiği olurdu ya, Selime bunları ciddiye almaz, yine bildiğini okurdu. Bu nedenle, mahalleli ona Deli Selime adını takmıştı. Allaha şükür, Selime deli falan değildi. Aksine, bu deli sözcüğü, Selime'nin sevimliliğini simgeliyordu aynı zamanda.

Munise'nin böyle haşarlıkları yoktu ya, Münüre hanıma göre, bu iki kızın da bir an önce başlarını bağlamak en hayırlısı olacaktı.

Ablası evlendikten kısa bir süre sonra da munise, Saadetlerin köyünden biriyle nişanlandı. Fakat evlenince köye götürürlerse, bu işten vazgeçeceğini bildirdi.

Annesi, "yine halasının damarı tuttu," diyerek, dünürlere ne söyleyeceğini düşündü. Kızın dileği oğlan tarafına bildirilince, damat bey şehirde oturmayı kabul etti.

Serbest davranmanın kadınlar için ayıp ve günah sayıldığı bir çevrede büyümüştü Munise. Kendi üzerindeki baskı fazla ağır olmamasına karşın, Saadet'in ve başkalarının yaşadıklarına tanık olmuş, bu baskılar yüzünden erken denecek yaşta evlenmek zorunda kaldığı için, kendisini karşılayan bu kaderini o da nefretle karşılamıştı.

Halasına gelince, o deli damgasını yiyerek namussuzluktan paçayı sıyırmıştı. Deliydi, ne yapsa yeriydi. Oysa halasını çok iyi tanıyordu. Kızcağız deli falan değil ama, içinden geldiği gibi davrandığından, babaannesi bile, halasına kızdığına, "Deli Selime!" diye bağılıyordu.

Selime, bulunduğu çevreye ve annesinin azarlarına karşın, evlenmek için hiç acele etmemiş, günü gelince, Belçika'da çalışan biriyle evlenerek oraya gitmişti.

Munise de evlendikten birkaç yıl sonra, eşi ve çocuklarıyla birlikte bu mahalleyi terk edip İstanbul'a yerleşti.

Kapı çalındığında munise, yeni doğmuş kızının bezlerini yıkıyordu. Tuvaletin kapısı kapalı olduğundan, ayrıca, akan suyun şırıltısı yüzünden, sokak kapının zilini geç duymuştu.

Ellerinin pisliğini temizledikten sonra, telaşla çalınan kapıyı açmaya gitti.

“Ooo, Halime teyze, sen misin? Ne bu telaş; alacaklı gibi çalyorsun kapıyı!” dedi munise.

“Alacaklı gibi ya! Yarım saattir kapıdayım; beni duymuyor musun?” “Yeni doğum yaptı bu kız, nereye gider!” diye kaygılandım kendi kendime.”

“Merak etme halime teyze; bana bir şey olmaz. Karadeniz rüzgarını yemişim ben; demir gibi sağlamımdır.” dedi munise gülerek.

“İyi de kızım, iki gün oldu hastaneden çıkalı.”

“Tuvalette bez yıkıyordum; su sesinden duymamışım, kusura bakma.”

“Ben ne kusura bakayım; sana bir şey olmasın da. İki günlük loğusasın; bu halde soğuk suların içine giriyorsun ne diyebilirim, sen de haklısın, başka yardımcın yok; Allah yardımcın olsun.” Dedi yaşlı kadın çaresizlikle.

Halime teyze, birkaç sokak ötede oturuyordu. Munise’nin akrabaları uzakta olduğundan, yaşlı kadın onu sık sık ziyaret eder, bir şey olup olmadığını sorardı. Ne de olsa eskiden annesiyle kapı komşusuydu. Öyle olmasa bile, Halime teyze Munise’yi kendi kızı gibi severdi.

Kısa bir sessizlikten sonra yaşlı kadın sordu:

“Hani, oğlanlar yok mu?”

“Büyük okula gitti,” dedi Munise, “küçüğünü de babası işyerine götürdü.”

“İyi ya,” dedi Halime, “Sende, bebek uyurken dinlen biraz.”

“Nasıl dinleneyim,” dedi Munise, yorgun bir sesle, “biliyorsun, her iş bana bakıyor; iki günlük loğusa da olsam!”

Yılların hızla geçmesiyle Munise’nin yaşamı da zorluklara, açmazlara doğru ilerliyordu. Munise tahsilli değildi, ama yeniliğe açık, gelişmelere ayak uyduran bir kadındı. Çocuklarının ve kocasının da öyle olmasını arzuladığı halde, kendisi dışında evde hiç kimsenin o taraklarda bezi olmadığını görüyor, bu durumlara hep içerliyordu. Kocasını bir gazete okumaktan yoksundu. Çocuklarsa doğru dürüst okuyamamışlardı bile. Yalnızca kızı, o da zar zor liseyi bitirebilmişti. Daha sonra da bir eczanede çalışmaya başlamıştı. Oğlanlarsa, iş aramaya başladıklarında, fazla okuyamadıkları için, iyi bir iş bulamıyorlar, bin bir güçlüklerle girdikleri işten de kısa zamanda ayrılıyorlardı. Okulu bıraktıklarından bu yana, Munise’nin bu iki delikanlıdan çekmediği kalmamıştı. Bu iki erkek çocuğuyla uğraşmaktan sonunda ruh hastası olup çıkmıştı.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Stresten bunaldığı yetmiyor gibi, bir de tansiyonu yirmilere fırlıyordu. Ne kocası ne de çocuklar, kadının bu durumunu hiç ciddiye almıyorlardı.

Munise çok hastaydı. Bunu ancak kendine yakın hissettiği komşuların yanında dile getirebiliyordu. Tabii buna dile getirmek denirse! Derdini anlatmaya başlar başlamaz, gözlerinden yaşlar süzülüyor ve dudakları büzülüyor, konuşamıyordu.

Bu arada, büyük oğlan evlenmiş ve annesinin karşı dairesine yerleşmişti. Gelgelelim, Munise'nin azalacak derdi, büsbütün çoğalmıştı. Yine bir yığın can sıkıcı olay peşini bırakmıyor, durumu gün geçtikçe kötüye gidiyordu.

Oysa munise, bir gelini olacağına ne kadar da sevinmiş, Hemcinsinin kendisini anlayacağını umut etmişti.

Munise'nin umutları kısa zamanda yok olup gitti. Gelininin onu anlaması şöyle dursun, evleri onca yakinken, yüzünü bile göremiyordu. Kazara bir şey için evlerine gitse, bazen Munise onları sofra başında bulur, fakat yarım ağızla da olsa yemeye buyur edilmezdi. O ne de olsa el kızıydı. Gelgelelim munise, kendi kızına dahi derdini anlatmakta oldukça zorlanıyordu.

Kocasına gelince, iş yerinde çok yorulduğunu söyleyerek, Munise'yi dinlemekten hep kaçınıyordu. Karısını yalnızca yatak odasında kabul ediyor, bu da ona yetiyordu. Oysa Munise'nin istedikleri, bekledikleri başkaydı. Kadın, yılların getirdiği birikimle adeta boğuluyor, birinin kendisini kurtarmasını bekliyordu. Herhangi bir el ona uzansa, oğlu, kızı, kocası; hiç fark etmezdi; tüm sıkıntısından arınacaktı. Fakat, hiç kimse onu anlamıyor, yardımına koşmuyordu.

Bir gün sözleşilmiş gibi, kızı, oğlu ve kocası tarafından dövülmüşçesine azarlanmıştı.

Sonunda bu azarlanış, Munise'de bir bomba etkisi yaparak diline kilit vurmuş, yalvarışlarına, kıpırdanışlarına son noktayı koymuştu. Tansiyon, yirmilerden çok yukarılara fırlayıp Munise'yi gerçek bir felce uğratmıştı.

Munise artık bir kundak bebektir. Altı bağlanıyor, kızının eliyle ağızından besleniyordu.

Yatağa bağlandığını duymuş, annemle birlikte bir gün ziyaretine gitmiştik.

Hemen yatağının yanına diz çökmüş ve ellerini tutarak, “abla, ben geldim!” dediğimde, bana gülümsemişti.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Acaba beni tanımış mıydı? Bundan hala emin değilim. Bir zamanlar cıvıl cıvıl, yaşam dolu olan bu kadın, nasıl da sabırla sırtüstü, kıpırdamadan durabiliyordu.

Aylar sonra Munise'nin ölüm haberini aldım. Bu bana, sıradan bir habermiş gibi verilmişti. Adeta şok geçirdim. Neşeliydi, iki söyler, beş gülerdi. Sanki, onun ölümüyle kendimden korkmuştum. Yakın dostlarım, benim de çok neşeli olduğumu söylerlerdi. Günün birinde, bir gülüşümün ansızın dudaklarında donmasını hiç istemezdim doğrusu.

Ben munise olmak istemiyorum. Hiçbir kadının kaderi Munise'ye benzemesin! Derdinin çaresini, kardeşinde, kızında, oğlunda, kocasında aramasın. Tüm çarenin, kendinde olduğu gerçeğinin farkına varsın! Munise, bu gerçeği bilemeden öldü...

KADINLAR GÜNÜNE

YAZAN VE SESLENDİREN: Gülderen YETİM

(Şairin Aklım Gönlüme Darıldı)

Kadınım ben, doğuştandır mücadelem
Ne ninem rahattı bu dünyada ne annem,
Ne de ben
Ama değiştirebilirim; çünkü kadınım ben
Gün gelir dünyanın öbür ucunda hak ararken
Odalara hapsedilir, ezilir hemcinslerim
Kâh bir sapıktandır ölümüm
Kah kör olası töre deyip, namus deyip
En yakınımıdır celladım
Ya da okumuş, okumamış hiç fark etmez
Serseri bir koca elindendir çektiklerim.
Kâh satılmış çocuk gelinimdir
Yaşlı bir adamın koynunda solar yok olur hayallerim

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Dergi

Ya da hayat kadını olur sermayedir bedenim...

Ama ben istemedim bu ben değilim

Oysaki ben kadını

Karnında bebek, sırtında beşik,

Tarlada ırgat, dışarıda işçi,

Evinde aşçı olmuşum.

Mermi taşımışım, savaşmışım yinede yılmamışım...

Ne sevdalara salmışım yiğitleri

Kimi dağları delmiş, kimi çöllere düşmüş

Kimini yakmışım Kerem misali

Kimisi de pervane olmuş etrafımda

Nice türküler yazmış,

Dökülmüşüm sazın tellerine name...

Bende sevmişsem değmeyin keyfime

Yeşillenirim, fidan veririm boy boy

Ay yüzlü, ceylan gözlü çocuklar büyütürüm

Vız gelir her şey dünyayı sırtımda taşırım

Çünkü ben kadını, mücadele öbür adım,

Çünkü ben kadını mücadelede öbür adım.

UMUT ŞARKILARI

SÖYLEYEN: Ychorus Kadınları Grubu

<https://www.youtube.com/watch?v=4QzpIHzzPss>

KADINIZ, BİZ HER YERDEYİZ

Kadınız, biz her yerdeyiz

Ofiste ve kürsüdeyiz

İster anne, istemezsek değiliz

Kararını bizler veririz

12'de büyü bozulmaz

Alışın gece de sokaklarda

Tek başına, kız başına
Alışın kadınlar yan masada
Bedenimiz kimsenin değildir
Beyaz atlılar hipodroma
Al değil mor kuşaklı isyanlarla
Ev dağınık, biz meydanlarda
Çiçek değil, bayan değil, bacı değil
Dişi kuş hiç değiliz
Hasta değil, kirli değil, namus değil
Biz kimseye köle değiliz. Kadınız biz, kadınız biz
Alışın bize biz her yerdeyiz
Alışın – balkonda, barda, o parkta
Alışın – tatilde, işte, mecliste
Alışın – gemide, evde, sahnede
Alışın işte biz her yerdeyiz
Kadınız, biz her yerdeyiz
Kadınız, her yerdeyiz!